

BRĪVĀ LATVIJA

ISSN 0934-6759

APVIENOTĀ **LONDONAS AVIZE** UN **LATVIJA**

2023. gada 5. – 11. aprīlis

Nr. 14 (1768)

Lasiet tīmeklī
www.brivalatvija.lv

PRIECĪGAS LIELDIENAS!

Elza Ķezbere

SPOŽUMS DEBESĪS

Šis spožums debesīs – riets nava tas ne riets. –

Jauns pavasaris nāk pa Putnu ceļu.

Nu šalc ik zars: es atkal lapās zeļu!

Briest asnos zeme: sējums piepildīts!

Kā ziedu tītenis ap visu maigums vīts.

Kad delnas kausā rasas lāsi smeļu,

Tur atspīd tas, pa Mīlestības ceļu

Kas nācis, sapņots, sveikts un sagaidīts,

Ap kapu akmeņiem, kas senas mokas sedz,

Dej tauriņi, zum zemes bites brūnas

Un zelta zalkšus puķu gultās redz.

Pār tumšām ēnām zvīļo laimes rūnas.

List saldums asinīs un lūpas min –

Vai skūpstis tām pieskāries jeb medus šūnas...

Sirds tavas atnākšanas svētkus svin.

Latvieši
Lielbritānijā

2. lpp.

Jūra Lorenca
un Sallijas
Benfeldes
komentāri

5. lpp.

Latvieši
Austrālijā

6. lpp.

“Šitā, brāli,
dzīvodami...”

Saruna
ar narkologu

7. lpp.

Aizrautīgā
Latvijas
volejbola
pasaule

8. – 9. lpp.

Vītolu fonds
trešajā
desmitgadē

10. lpp.

Foto: Anita Austvika un Rota Andersone-Rande

ANDA KROLLE,
"Kamoliņš" dejotāja

Divas darbīgas, jaukas un neaizmirstamas nedēļas nogales, papildītas ar emocijām un prieku, izbaudīja folkloras kopa "Dūdalnieki" un deju kopa "Kamoliņš" Anglijā.

19. martā Lidsā piedalījāties tradicionālajā Kazimira tirgū (*Kaziuko muge*), ko organizēja Lidsas lietuviešu kopiena. Baudījām garšīgus lietuviešu un ukraiņu nacionālos ēdienus, iegādājāties suvenīrus un sniedzām koncertu kopā ar lietuviešu un poļu dejotājiem un dziedātājiem.

25. martā DVF Bradfordas namā notika folkloras kopas "Dūdalnieki" (vad. R. Dāle) 40 gadu jubilejas svinības. Pasākums ar vērienu. Vairāk nekā trīs stundu garumā – apsveikumu jūra, apdzejošana, apdziedāšana, apdejošana. "Dūdalniekus" koncertā kuplināja vietējā deju kopa "Kamoliņš" (vad. M. Pūlis), viesi no Latvijas – Siguldas folkloras kopa "Senleja" (vad. A. Skuja), lietuviešu deju kopa "Vetrunge" no Lidsas. Koncertu kopā saistīja Bradfordas teātra trupa "Saulspuķe" (vad. G. Robalde) ar *riktīgām* latvju tautas dziesmām. Nevar nepieņemt plašo sveicēju loku – teātra trupa "Saulspuķe", deju kopa "Kamoliņš", Lidsas lietuviešu deju kopa "Vetrunge", Siguldas folkloras kopa "Senleja", folkloras kopa "Austrumkalns", Andra Baltmane, ELA kultūras referente, Inese Auziņa-Smita no LNPL un Latviešu izglītības fonds Lielbritānijā, Rita Harrišone no DVF Bradfordas nodaļas, Māris Pulkstenis no DVF

Notinghamas nodaļas, Ilze Gricus no DVF fonda valdes, Viktors Grigulis, Lilita Krūze, Lilija Zobens, Ārija Alferovs, Valdis un Rūta Muktupāveli. Gunita Āboltiņa dāvāja katram "Dūdalniekam" skaistu nošu atslēgu ar gravējumu. Īpaši sirsnīgs un mīlestības pilns bija apsveikums no folkloras kopas "Austrumkalns". Izrādās, ka "Dūdalnieki" ir tā kā krustvecāki "Austrumkalnam", jo iedrošinājuši saņemt un veidot savu folkloras grupu Londonā. Zālē varēja apskatīt plašu izstādi par "Dūdalnieku" rosībām no pirmsākumiem līdz šodienai.

Folkloras kopa "Dūdalnieki"

Deju kopa "Kamoliņš" koncertos izrādīja savas jaunās jakas un vestes, kas tika iegādātas ar Latvijas Kultūras ministrijas un PBLA piešķirtajiem līdzekļiem.

Koncerta izskaņā folkloras kopas "Dūdalnieki" un "Senleja" nodziedāja kopīgu dziesmu "Skaista mana tēvu zeme", kur reizē tika slavīnāta mīlestība savai tēvu zemei, izteikta līdzjūtība ukraiņu tautai un tieši šajā datumā – 25. martā – izsūtītajiem tautiešiem uz Sibīrijas noņemtnēm.

Pēc svinīgās daļas koncerta dalībnieki tika cienāti ar garšīgu zupu, un "Dūdalnieku" spēlētāji turpinājās līdz pat pusnaktij.

Deju kopa "Kamoliņš" un folk-

Deju kopa "Kamoliņš"

loras kopa "Dūdalnieki" saka paldies visiem, kas piedalās, iesaistās un atbalsta, tādējādi ve-

cinot latviešu kultūras un tradīciju stiprināšanu ārpus Latvijas.

KAMENA KAIDAKA,
LĀZA biroja vadītāja Latvijā

Iznācis LĀZA Apkārtraksts Nr. 171

Latviešu ārstu un zobārstu apvienība (LĀZA) 2022. gadā atzīmēja savu 75 gadu pastāvēšanu. *Apkārtraksts* vienmēr ir bijis ziņnesis, lai saistītu dažādās pasaules malās izkļūdušos kolēģus, bet organizācijas šūpulis ir Eslingena. *Apkārtraksts* Nr. 171 ir veidots kā ziņa mums, 21. gadsimta ļaudīm, par seniem un ļoti seniem laikiem, par dramatiskiem vēstures notikumiem, kas izmainīja cilvēku dzīvi pirms simt gadiem, pirms astoņdesmit gadiem, un par tiem, kas to maina tagad. *Apkārtraksta* lappusēs kā lielā gobelēnā gribējām ieaut daudzus jo daudzus to LĀZA biedru un draugu vārdus, kuŗi ar savu dzīvi, ar savu ticību, cerību un mīlestību ir atbalstījuši gan viens otru, gan gadiem pāri arī atjaunotās Latvijas medicīnu. Šai organizācijai ir nozīmīga loma Latvijas brīvvalsts medicīnas izaugsmē. Daudzi no šobrīd Latvijā atzītiem un izcilie speciālistiem reiz ir saņēmuši LĀZA biedru profesionālu atbalstu. *Apkārtrakstā* būs daudz pārdomu gan par šodien, gan par LĀZA pirmsāku-

miem – kā un kas izveidoja kopību, kuŗa palīdzēja saglabāt latvietību, savu aroda skolu un savus ideālus trimdas latviešu ārstiem. Te liels paldies ķirurgam un LĀZA vienam no dibinātājiem Paulam Purviņam par viņa skaisto atmiņu stāstu!

2023. ir LĀZA valdes vēlēšanu gads, un prof. Uģis Gruntmanis sāk žurnālu ar savu ievadrakstu, šoreiz atskatoties uz visiem astoņiem sava darba gadiem LĀZA priekšsēža amatā un vienlaikus arī vērtējot Latvijas veselības aprūpi šodien. Tradicionāli ir dota iespēja iepazīties ar LĀZA Prof. Ilmāra Lazovska Medicīnas fonda 2022. gada stipendiātiem, Ojāra Veides fonda stipendiātiem un Latvijas Medicīnas fonda stipendiātiem. Bet kas ir netradicionāli – ka šajā numurā ir redzami visu gadu stipendiātu vārdi un arī fotoattēli no senākiem laikiem. Un turpat blakus ir tie daudzie vārdi, kuru atbalsts un atsaucība ir palīdzējusi profesionālajā ceļā un nozares attīstībā. Ne visi būs nosaukti, ne visus vairs atcerāties, bet milzu paldies pienākas ikvienam.

Jaunākiem un ne tik jauniem *Apkārtraksta* lasītājiem būs iespēja iepazīt izcilus latviešu ārstus – Egonu Dārziņu, Pāvilu Vasariņu, Egilu Vēverbrantu, Jāni Priedkalnu, Georgu Andrejevu. Egonu Dārziņa dienasgrāmatas lappuses, kas rakstītas 1917. gadā Pirmā pasaules kara frontē Galīcijā (Ukrainas teritorijā), tik skarbi satuvina pagātni ar šodien un kaŗu Ukrainā, par ko runā arī Mārtiņš Malzubris savā pieredzes stāstā. Kāpēc psihopāti valda pasaulē? – uz šo jautājumu atbild prof. Kaspars Tūters. Onkohematologs Atis Bārzdīņš dalās ar savām ārsta darba gados gūtajām atziņām par cilvēka dabu. Annemarija Linaresa atklāj savu sapni par sakārtotu hospiss sistēmu Latvijā, bet ģimenes ārste Justīne Rudzīte savā rakstā "Garāks cilvēka mūžs. Vai esam tam gatavi" iezīmē to neatbilstību starp teorētiskajām un praktiskajām medicīnas iespējām, kas mūs gaida, ja nedomāsim par harmonisku (sabalansētu) veselības aprūpes sistēmu Latvijā un turpināsim dzīvot "divi pasaulēs",

ko tik tēlaini, bet nepārprotami attēlojis Vilis Plūdonis. Dainas Dreimanes raksts par novecojošo ārstu sabiedrību ir harmonisks turpinājums diskusijai par šo tēmu arī 9. Latvijas Ārstu kongresā. Kongress savā ziņā tiešām bija LĀZA 75 gadu jubilejas zīmē, jo tik daudzās sesijās kā lektori bija arī diasporas kolēģi. Tāpēc žurnālā arī liela vieta atmiņām par kongresu gan vārdos, gan attēlos. LĀZA 75 gadu svētki bija arī Eslingenā un vēlāk Minesotā. Tā ir vēsture, ko *Apkārtraksts* saglabās mūžu mūžos. Te likšu punktu pārstāstam par *Apkārtraksta* saturu. Labāk vienreiz redzēt ...

Tikai vēlreiz gribu atgādināt, ka LĀZA ir atvērta jauniem biedriem, lai vai kur dzīves ceļi viņus ir aizveduši. Visi LĀZA biedri jau tuvākajās dienās redzēs *Apkārtrakstu* savās pastkastēs, bet elektroniski to varēs lasīt LĀZA mājaslapā. Tomēr, kā atzinuši daudzi gudri prāti, īsta lasīšana ir ne tikai acu, bet arī roku un sirds klātbūtne. Lai pietiek laika lasīšanai!

LATVIJA DIENU RITĒJUMĀ

22 ārvalstu vēstniecības talkos
kopā 22. aprīlī Lielajā Talkā

Šogad Lielā Talka ir spērusi jaunu soli kustības attīstībā, iesaistot talkošanā ne vien Latvijas sabiedrību, valsts un pašvaldību iestādes, bet arī ārvalstu pārstāvniecības mūsu valstī. Šopavasar savu dalību talkot ir apstiprinājušas 22 ārvalstu vēstniecības.

Atsaucoties Zviedrijas Karalistes vēstnieces Latvijā Kārinas Hēglundes (*Karin Höglund*) un Īrijas vēstnieces Latvijā Īmeras Frīlas (*Eimear Friel*) aicinājumam, Lielajā Talkā šogad piedalīsies arī Slovēnijas Republikas, Slovākijas Republikas, Nīderlandes Karalistes, Francijas Republikas, Japānas, Moldovas Republikas, Korejas Republikas, Ungārijas Republikas, Grieķijas Republikas, Norvēģijas Karalistes, Gruzijas, Dānijas Karalistes, Amerikas Savienoto Valstu, Vācijas Federatīvās Republikas, Turcijas Republikas, Itālijas Republikas, Lielbritānijas un Ziemeļīrijas Apvienotās Karalistes, Šveices Konfederācijas un Igaunijas Republikas vēstniecības.

**Saeima noraida
LPV piedāvājumu par
Valsts prezidenta ievēšanu
aizklātās vēlēšanās**

Saeima 30. martā noraidīja Ainares Šlesera vadītās opozīcijas partijas "Latvija pirmajā vietā" (LPV) iesniegtos grozījumus Valsts prezidenta ievēšanas likumā un Latvijas Republikas Satversmē, kas paredz Valsts prezidentu ievēlēt aizklātās vēlēšanās.

Patlaban Satversmes 36.pants nosaka, ka Valsts Prezidentu ievēlē atklāti.

"Balsojot atklāti par Valsts prezidenta kandidātu, Saeimas deputāti ir spiesti pakļauties frakcijas disciplīnai, kas paredz, ka jābalso saskaņā ar frakcijas lēmumu. Sods par nepakļaušanos frakcijas disciplīnai ir izslēgšana no frakcijas un kļūšana par neatkarīgo deputātu. Kļūstot par neatkarīgo deputātu, politiķis tiek zināmā mērā "izslēgts" no daudziem Saeimas politiskiem procesiem," uzskata LPV.

**Latvijas zinātnieki
vadīs kuņģa vēža skrīninga
attīstīšanu Eiropā**

Latvijas Universitātes Klīniskās un profilaktiskās medicīnas institūts (LU KPMI) uzsācis jauna Eiropas mēroga projekta vadību. Paredzēts, ka Latvijas zinātnieku vadībā vairāk nekā 20

partneri no 14 Eiropas valstīm strādās pie kuņģa vēža profilakses pasākumu attīstīšanas un ieviešanas visās dalībvalstīs. Plānots izstrādāt vadlīnijas kuņģa vēža skrīninga ieviešanai un rekomendācijas tā efektivitātes izvērtēšanai. Jaunas vēža skrīninga shemas izveide ir izvirzīta par vienu no Eiropas Vēža uzveikšanas plāna pamatidejām. LU KPMI direktors, projekta zinātniskais vadītājs Mārcis Leja atzina, ka Eiropā pašlaik trūkst efektīvas kuņģa vēža skrīninga metodes. Līdzšinējie pētījumi liecina, ka kuņģī mītošās un kuņģa vēža attīstību veicinošās baktērijas *Helicobacter pylori* izskaušana kuņģa vēža izraisītu nāves gadījumu skaitu varētu samazināt pat par 40%. Valsts prezidenta padomnieks viedo tehnoloģiju jautājumos Rolands Lapuķe preses konferencē piebilda, ka Latvijai tas ir arī īpaši svarīgi, jo valstī ir izplatīta slimība ar kuņģa vēzi, un ir nepieciešams vairāk zināšanu, lai vadība varētu tam pretoties.

**Rīgas maratonā šogad cer
sagaidīt ap 30 000 dalībnieku**
"Rimi Rīgas maratonā" šogad varētu pulcēties ap 30 000 dalībnieku no vismaz 70 pasaules valstīm. Rīgas maratonā 6. maijā un 7. maijā organizatori pēc pandēmijas uz starta līnijas cer sastapt rekordlielu dalībnieku skaitu. Tiek lēsts, ka maratona nedēļas nogalē no ārvalstīm Rīgā ieradīsies vismaz 6 000 viesu.

Organizatoru prognozes liecina, ka vislielāko dalībnieku uzdevumu piedzīvos jūdzes distance, kas 6. maijā varētu pulcēt teju 3000 dalībnieku. Olimpiskajā bērnu dienā, kas 6. maijā norisināsies pie Brīvības pieminekļa, iespējams pieteikt 8000 dalībnieku.

7. maijā viskuplāk pārstāvētas būs 10 un 5 kilometru distances, katrā gaidot attiecīgi 5000 un 8000 skrējēju, savukārt garākajās – pusmaratona un maratona – distancēs tiek gaidīts attiecīgi ap 4000 un 1500 dalībniekiem.

Savukārt "Rimi" komandu kausā sacentīsies ap 500 Latvijas uzņēmumu komandu. Komandas sacentīsies trīs kategorijās – no 15 līdz 29 dalībniekiem, no 30 līdz 49 dalībniekiem un virs 50 dalībniekiem. Komandu konkurencē uzvarētāji tiks noteikti pēc dalībnieku individuālajiem rezultātiem vecuma grupās.

Visu distanču finišētāji saņems grafiķa Pauļa Liepas dizainētās medaļas. Svīnot tautas sporta atveseļošanās no pandēmijas, organizatori aicina dalībniekus uz startu pasākumā ierasties asprātīgos, košos, radošos un neierastos svētku tērpos.

**Atklāts RSU Farmācijas
studiju un pētniecības centrs**
Rīgas Stradiņa universitātē (RSU) atklāts jaunais Farmācijas studiju un pētniecības centrs. Atklāšanas pasākumā RSU rektors Aigars Pētersons uzsvēra, ka jaunajā centrā izveidotā unikālā laboratoriskā infrastruktūra palīdzēs pilnveidot cieto zāļu formu izpēti un izstrādi. RSU pārstāvji apgalvo, ka centrs ir apjomīgākā un tehniski sarežģītākā ēka, kas tapusi augstskolas 70 gadu ilgajā vēsturē.

Farmācijas studiju un pētniecības centra piecos virszemes un vienā pazemes stāvā izvietotas trīs katedras un Gatavo zāļu formu pētnieciskā laboratorija.

Projekts izmaksāja 22 miljonus eiro, no kuriem teju 13 miljoni eiro bija RSU finansējums, nedaudz vairāk par 9,1 miljonu eiro – Eiropas Reģionālā attīstības fonda (ERAF) līdzfinansējums.

**Par gada cilvēku medicīnā
atzīst frontē Ukrainā
strādājošo māsu Sarmīti Cīruli**

"Gada balvu medicīnā" kā aizvadītā gada cilvēku medicīnā šogad saņēma medicīnas māsa un savas vienības Ukrainā galvenā mediķe Sarmīte Cīruli. Šogad kopumā tika pasniegta 21 "Gada balva medicīnā", tostarp AS "Grindeks" apbalvojums D.H. Grindeļa balva, kā arī AS "Olainfarm", žurnālu "Ārsts.lv" un "Ievas Veselība" speciālbaldas.

Nozīmīgāko no balvām – "Balvu par mūža ieguldījumu medicīnā" – šogad saņēma anestezioloģe un reanimatoģe Vija Cera un fizioloģe un kardioloģe Vilnis Dzērve-Tāluts.

Par "Gada notikumu medicīnā 2022" tika atzīta Paula Stradiņa klīniskās universitātes slimnīcas (PSKUS) Sirds ķirurģijas centra un Rīgas Austrumu klīniskās universitātes (RAKUS) Latvijas Onkoloģijas centra speciālistu veiktā unikālā operācija pacientam ar primāru aknu audzēju, kura izplatība sasniedza sirds labo priekškambari.

D.H. Grindeļa balvu no AS "Grindeks" par izcilie sasniegumiem Latvijas medicīnā un ieguldījumu sabiedrības veselībā saņēma Latvijas Zinātņu akadēmijas korespondētājloceklis, kardioloģis Oskars Kalējs. Savukārt

SPILGTS CITĀTS

Kā top likums par Valsts aizsardzības dienestu?

Jana Altenberga, IR, š. g. nr. 13

Valsts aizsardzības dienesta likums ir finiša taisnē, taču tā ieceres un ambīcijas ir pamatīgi sarukušas. Ja šodien uz Latvijas zemes kāju spertu iebrocēju armija, valsti būtu gatavi aizstāvēt aptuveni septiņi tūkstoši profesionālo karavīru, kas šobrīd dienē Nacionālajos bruņotajos spēkos, un pieci tūkstoši rezervē esošie karavīri. Aizsardzības pozīcijās stātos vēl aptuveni 10 tūkstoši aktīvo zemesargu, no kuriem 2271 pievienojās pavisam nesen – 2022. gadā.

Lai gan uzbrukuma gadījumā Latvija varētu paļauties arī uz sabiedroto atbalstu, Krievijas agresija Ukrainā uzskatāmi parādīja, cik svarīgas ir arī mūsu pašu spējas reaģēt un aizstāvēties. Tāpēc jau iepriekšējās Saeimas sasaukuma laikā valdība nolēma veidot valsts aizsardzības dienestu, kuŗa galvenais mērķis ir palielināt Latvijas bruņoto spēku skaitlisko sastāvu un sagatavot pēc iespējas lielāku sabiedrības daļu iespējamam iebrukumam. (...)

Diaspora – obligāti?

Sākotnēji likumprojekts paredzēja, ka dienestā iesaiks arī ārzmēs dzīvojošos latviešus, taču pēc plašām diskusijām nolemts diasporas pārstāvjus neiesaistīt līdz 2027. gadam. Kas notiks pēc 2027. gada, pagaidām nav skaidrs.

Eiropas Latviešu jaunīešu biedrības priekšsēdis Jānis Skrebels stāsta, ka viņa organizācija valsts aizsardzības dienesta ideju atbalsta, jo tas "ir nepieciešams iekšējās un ārējās drošības stiprināšanai". Taču neizpratni rada komunikācijas trūkums. "Diasporā ātri izplatās neskaidrība, neatbildētie jautājumi papildās ar baumām," saka Skrebels. Viņš baidās, ka tagad lēmums tiek atlikts līdz 2027. gadam un līdz tam jāturpina dzīvot neziņā. Jaunieši grib skaidrību – kāda būs iesaūkšanas kārtība, kur atrast informāciju? Ideja, ka valsts varētu apmaksāt studijas, esot "brīnišķīga", bet uz daudziem jautājumiem atbildes nav – vai apmaksās arī ārzemju studijas? Kā nodrošinās, ka darba devējs ārzemēs saglabā iesauktajam amatu vai studiju vietu? "Vai ir samērīgi no ASV vidienes izraut cilvēku, kas varbūt nemaz nerunā latviski, lai aizpildītu vienu aizsardzības dienesta vietu?"

Arī tiesībsargs saskata problēmu diasporas jaunīešu iesaūkšanai. "Nav skaidrs, kas notiks ar to pilsoņu darbu un izglītību, kas dzīvo, strādā vai mācās ārvalstīs," saka Tiesībsarga biroja pārstāvis Pumpiņš. Likums paredz, ka darba devējam un izglītības iestādei ir pienākums Latvijas pilsoņiem saglabāt darba vai studiju vietu uz dienesta laiku. Taču to nevar pieprasīt ārvalstīs darba devējam vai augstskolai. "Visi šie jautājumi tika uzdoti komisijas sēdēs, bet atbildes neesam saņēmuši."

Deputāts Švinka skaidro, ka likumprojekts neparedz iesaukt diasporas jaunīešus, jo ir noteikts, ka "atlasī rīko proporcionāli dienestam pakļauto pilsoņu skaitam, kas deklarēti katrā novadā". Tātad atlase attiecas uz Latvijas novadiem, ne ārzemēm. Tomēr pastāv iespēja, ka tuvāko četru gadu laikā likumā tiks ieviestas izmaiņas. "Signāls ir tāds, ka visiem pilsoņiem būtu jāpiedalās un jābūt gataviem."

AS "Olainfarm" speciālbaldas piešķirt psihiatram Elmāram Tēraudam.

**Starptautiskajos zinātniskās
pētniecības konkursos
Latviju šogad pārstāvēs seši
skolēnu darbi**

Skolēnu zinātniskās pētniecības darbu valsts konferencē seši darbi ieguvuši tiesības pārstāvēt Latviju starptautiskajos zinātniskās pētniecības konkursos. Šogad skolēni Latviju pārstāvēs Starptautiskajā zinātnes un inženierzinātņu izstādē "ISEF", Eiropas Savienības jauno zinātnieku konkursā "EUCYS" un "Genius" olimpiādes zinātnes kategorijā.

Kopumā marta izskaņā notikušajā Latvijas skolēnu zinātniskās pētniecības darbu konferencē tika apbalvoti 109 no 238 izvirzītajiem pētniecības darbiem. Ar pirmās pakāpes diplo-

mu godalgoti 29 skolēni, otrās pakāpes diplomu saņēma 40 skolēni, savukārt trešās pakāpes diplomu – 59 skolēni.

**Amatā stājies jaunais Ventspils
Augstskolas rektors Vaiivads**

3. aprīlī amata pienākumus sāka pildīt jaunais Ventspils Augstskolas (VeA) rektors Andris Vaiivads. Vaiivadu par jauno VeA rektoru ievēlēja pagājušā gada 14. decembrī VeA Satversmes sapulce. Par viņa ievēšanu aizklātā balsojumā savas balsis atdeva 23 no 30 Satversmes sapulces dalībniekiem.

Vaiivads līdz šim vadījis Kosmosa un Plazmas nodaļu Stokholmas Karaliskajā Tehnoloģiju institūtā, kā arī piedalījās dažādu projektu īstenošanā starptautiskā mērogā.

(Turpinājums 4. lpp.)

LATVIJA DIENU RITĒJUMĀ

(Turpināts no 3. lpp.)

Turpina paaugstināties ūdens līmenis Daugavā

Augšdaugavas novadā turpina paaugstināties ūdens līmenis Daugavā. Augšdaugavas novada Svētes pagastā pirmdienas rītā no applūdušā teritorijā esošas mājas evakuēti trīs cilvēki.

Kopš 2. aprīļa, paaugstinoties ūdens līmenim, Svētes pagastā slēgti vēl pieci pašvaldības ceļi. Svētes pagastā kopumā no pārējās pasaules ūdens nošķīris 17 mājas, bet Pilskalnes pagastā – deviņas mājas. Papildus plūdu draudi pieauguši vasarnīcu kooperatīvā "Maļutki" pie Daugavpils.

Pēc hidrologu prognozēm, ūdens līmenis šajās dienās Daugavā turpinās lēnām paaugstināties.

Pašvaldība aicināja cilvēkus, kuri vēlas izklaidēties un apskatīt applūdušās teritorijas, to pašlaik nedarīt, jo situācija katru dienu mainās. Ja vienā brīdī pašvaldības ceļš vēl esot izbraucams, tad, iespējams, atpakaļ pa to vairs izbraukt nevarēs, un būs jāsauc palīgā glābēji.

Kā liecina Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centra informācija, Latvijā, Daugavas augštecē ir izsludināts oranžais brīdinājums par plūdu draudiem.

Jau ziņots, ka lielākajā daļā Latvijas upju turpinās ūdens līmeņa krišanās vai nelielas svārstības, bet Daugavā ūdens līmenis lēnām kāpj, liecina Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centra (LVĢMC) dati.

Sonedēļ vairs netiek prognozēti stipri nokrišņi un ūdens līmeņa paaugstināšanās Daugavā mitēties. Daugavas palienes būs applūdušas ilgstoši, prognozē hidrologi.

Baltkrievijas robežsargi piedāvā šaujamočus nelegālajiem migrantiem

Latvijas robežas šķērsošanai Baltkrievijas robežsargi piedāvā šaujamočus nelegālajiem migrantiem Latvijas robežas šķērsošanai, intervijā Latvijas Televīzijas raidījumā "Rīta panorāma" skaidroja Valsts robežsardzes priekšnieks ģenerālis Guntis Pujāts.

Nelegālās migrācijas spiediens uz Latvijas robežas no Baltkrievijas puses ir saglabājies, janvārī robežas šķērsošana liegta 344 migrantiem, februārī – 377, bet martā – 556.

Robežsardze seko situācijas attīstībai, ir arī pamanīts, ka no Irākas un Irānas atsākušies it kā tūristu lidojumi uz Baltkrieviju, līdz ar to sagaidāms nelegālās migrācijas mēģinājumu pieaugums. Tas skaidrojams ar

attiecību sildīšanu starp Krieviju un Irānu, ļaujot Krievijā ieeļot cilvēkiem no Irānas bez vizām. Tas veicina Irānas iedzīvotāju interesi doties uz Maskavu, to vēlāk izmantojot kā hibrīdieroci pret Eiropas Savienības valstīm.

Pastāvīgais žogs uz robežas izbūvēts vairāk nekā 52 kilometru garumā. Pujāta ieskatā, nevarot runāt ne par kādām atkāpēm no grafika, un 2024.gadā plānota žoga izbūves pabeigšana. "Žogs neatrisinās visus izaicinājumus, žogs ir aizkavējošs elements," skaidroja Pujāts, piebilstot, ka bez žoga nepieciešams arī pilnvērtīgs tehnisko palīgīdzekļu aprīkojums, lai pārkāpumus uz robežas varētu fiksēt ar tehniku un robežsardze varētu manīt savu darbības modeli no patrulēšanas uz reaģēšanu.

Pujāts saskata arī provokāciju pieauguma riskus no robežas otras puses – ir bijuši verbāli uzbrukumi no Baltkrievijas dienestu puses pret Latvijas robežsardzi. Tiek sekots līdz arī tam, kas notiek uz citu valstu robežām, kur bijuši arī fiziskas vardarbības gadījumi. Tikmēr ir bijusi informācija par baltkrievu robežsargu vēlmi apbruņot nelegālos migrantus pat ar šaujamočiem.

Valsts prezidents noraida 11 notiesāto personu apzēlošanas lūgumus

Valsts prezidents Egils Levits 3.aprīlī noraidījis 11 notiesāto personu apzēlošanas lūgumus. Prezidents līdz šim ir apzēlojis 19 personas un izskatījis 380 notiesāto personu apzēlošanas lūgumus.

Apzēlošanas lūgumu var iesniegt pēc tiesas sprieduma stāšanās spēkā, izņemot gadījumus, kad persona par smagu vai sevišķi smagu noziegumu notiesāta ar brīvības atņemšanas sodu.

Gadījumos, kad persona notiesāta par smaga nozieguma izdarīšanu, apzēlošanas lūgumu var iesniegt, ja faktiski izciesta ne mazāk kā puse no piespriestā brīvības atņemšanas soda.

Savukārt, kad persona notiesāta par sevišķi smaga nozieguma izdarīšanu, apzēlošanas lūgumu var iesniegt, ja faktiski ir izciestas ne mazāk kā divas trešdaļas no piespriestā brīvības atņemšanas soda. Turpretim, ja piespriests mūža ieslodzījums, personai pirms lūguma iesniegšanas jāizcieš ne mazāk kā 20 gadi no brīvības atņemšanas soda.

Iepriekšējais Valsts prezidents Raimonds Vējonis sava termiņa laikā izskatīja 697 apzēlošanas lūgumus un atbalstīja 22. Visvairāk apzēlošanas lūgumus izskatīja Guntis Ulmanis, kurš savas prezidentūras laikā izskatīja 3391 apzēlošanas lūgumu, no kuriem atbalstīja 219.

KULTŪRAS ZIŅAS

Aicina pieteikties eseju konkursam "Valoda - mana iespēja!"

Starptautiskais valodu uzņēmums "Skrivaneck Baltic" riko

eseju konkursu Latvijas augstskolu bakalaura un maģistra studiju programmas studentiem "Valoda – mana iespēja!". Konkurss tiek rīkots, lai vairotu latviešu un latgaliešu valodas prestižu jaunatnes vidū, kā arī veicinātu studentu interesi par dzimtās valodas un latgaliešu rakstu valodas nozīmi.

Grāmatu dizaina konkursā titulu "Gada mākslinieks" piešķir Madarai Krieviņai

Grāmatu dizaina konkursā "Zelta ābele 2022" titulu "Gada mākslinieks" piešķirts māksliniecei Madarai Krieviņai – grāmatu "Vīns un Nordis" un "Atslēgas" grafiskā noformējuma veidotājai.

Grāmatu dizaina konkursa "Zelta Ābele 2022" uzvarētāji noteikti astoņās kategorijās.

Apgāds "Laika grāmata" (SIA VESTA-LK) gadu gaitā saņēmis sešas "Zelta ābeles" balvas. Visu godalgoto grāmatu māksliniece bijusi Daiga Brinkmane.

Grāmatu dizaina konkursa Latvijas Grāmatizdevēju asociācija (LGA) šogad riko jau 30. reizi.

Rīgā skatāma astotā Purviša balvas izstāde

Latvijas Nacionālā mākslas muzeja (LNMM) galvenajā ēkā no 1. aprīļa līdz 11. jūnijam ir skatāma Purviša balvas izstāde. Ekspozīciju veido glezniecības, tēlniecības, instalāciju, foto un videomākslas kopums, ko radījuši astotajai Purviša balvai par izcilāko sniegumu vizuālajā mākslā 2021. un 2022.gadā neatkarīgo ekspertu izvirzītie seši mākslinieki un autori – Evelīna Deičmane, Ance Eikena, Kristaps Epnars, Daiga Grantiņa, Darja Meļņikova, Ēvita Vasiljeva un Kaspars Groševs.

Kopumā Purviša balvas 2023. gada fināla atlasei tika nominēti 21 mākslinieki vai mākslinieku grupas, kurū radošais veikums atzīts kā nozīmīgs notikums Latvijas vizuālās mākslas ainā.

Purviša balvas ieguvēju noteiks starptautiska žūrija septiņu profesionāļu sastāvā, izvērtējot sešu fināla kandidātu veikumu viņu kopējā izstādē. Laureāta vārds tiks nosaukts 26.maijā.

Turpinot pirms četriem gadiem aizsāktu tradīciju, arī šogad tiks pasniegta balva par

mūža ieguldījumu mākslā, un to saņems **Edīte Pauls-Vignere** (*attēlā*) par mākslinieciskās kvalitātes augstvērtīgu, spēcīgu un radošas enerģijas papildītu sniegumu tekstilmākslā vairāk nekā pusgadsimta garumā. Lēmumu par to, kuram māksliniekam piešķirt balvu, pieņem Purviša balvas organizācijas komiteja. Balvas finansiālais apjoms ir 10 000 eiro, neieskaitot nodokļus.

Purviša balva ir lielākā un prestižākā balva vizuālās mākslas jomā Latvijā. Tā dibināta 2008. gada janvārī ar mērķi regulāri un sistematiski apzināt aktuālos notikumus un izvērtēt izcilāko sniegumu Latvijas profesionālajā vizuālajā mākslā. Balva nosaukta latviešu glezniecības vecmeistara Vilhelma Purviša vārdā. Būdam gudrs un tālredzīgs kultūrpolitīķis, Purvītis aktīvi atbalstīja jaunos māksliniekus un atklāja daudzus turpmākajos

gados Latvijas mākslā īpašu vietu ieguvušus talantus.

Balva tiek pasniegta reizi divos gados vienam māksliniekam vai mākslinieku grupai, kas pārstāv Latvijas mākslu ar izcilu darbu, kurš dziļi saistīts ar sava laikmeta norisēm un kurā ir saite starp mūsdienu dzīvi, garīgiem ideāliem un absolūtām vērtībām. Par balvas laureātu kļūst autors, kurš saņēmis starptautiskas žūrijas augstāko vērtējumu. Balvas apjoms ir 28 500 eiro, ieskaitot nodokļus.

Vasarā Lielvārdē varēs skatīt atjaunotu rokoperas "Lāčplēsis" iestudējumu

Lielvārdē paredzēts uzvest atjaunotu komponista Zigmara Liepiņa un dzejnieces Māras Zālītes rokoperas "Lāčplēsis" iestudējumu. Atzīmējot dzejnieka Andreja Pumpura eposa "Lāčplēsis" 135. gadadienu, kā arī Liepiņa un Zālītes rokoperas 35. gadskārtu, 28. jūlijā Pumpura dzimtajā vietā notiks rokoperas "Lāčplēsis" atjaunotais iestudējums. Uzvedums notiks Lielvārdes parkā pie Daugavas.

2013. gadā pirmizrādi piedzīvoja atjaunotā rokoperas versija. 2018.gada 8.novembrī "Arēnā Rīga" izskanēja Latvijas simtgadei veltītā rokopera "Lāčplēsis". Ziņas apkopojā **Sallija Benfelde**

JURIS
LORENCIS

Kopš Krišjāņa Kariņa valdības apstiprināšanas jau pagājušas vairāk nekā simt dienas. Pienācis laiks apkopot un izvērtēt pirmos rezultātus. Ar šādu mērķi 30. martā Eiropas Savienības pārstāvniecībā Rīgā notika diskusija, ministru debates “100 dienas valdībā: plānotais klimats, dabas un vides politikā”. Sarunā piedalījās vides un reģionālās attīstības ministrs Māris Sprindžuks (Apvienotais saraksts), klimata un enerģētikas ministrs Raimonds Čudars (*Jaunā Vienotība*) un zemkopības ministrs Didzis Šmits (Apvienotais saraksts). Atklāti sakot, šī diskusija būtu palikusi nepamanīta, ja vien D. Šmits nebūtu sarunājis (nu, kā lai to precīzāk pasaka?) interesantas, pat skandalozas lietas, kas izsauca polemiku medijos un sociālajos tīklos. Lūk, daži teikumi no ministra uzstāšanās: “Manuprāt, mēs esam aizgājuši kaut kādā augstprātības laikmetā, kuŗā iedomājamies, ka mēs nosakām klimatu uz zemeslodes. Nopietni – mēs? Tas ir tā kā skudra uzskatītu, ka tā atbild par Baltijas jūras ekosistēmu mežā. Tai ir zināma loma. Es atvainojos, šeit bija pusotru kilometru biezs ledājs pirms 15 tūkstošiem gadu... Iedomāties, ka ir kaut kāds konstants klimats, ko mēs varam nosargāt, manuprāt, ir augstprātība, kas robežojas ar

vājprātu. Tā nav zinātne, tā ir reliģija.” Lietu vēl pikantāku padarītas, ka D. Šmits ir Zaļās partijas biedrs. Kuŗam gan citam, ja ne viņam vajadzētu sekot “klimata reliģijas” sludinātājiem! It kā apliecinot šos ministra D. Šmita vārdus, Helsinku universitāte nupat piešķirusi goda doktores gradu teoloģijā (!) vides aktivistei Grētai Tūnbergai. Balva tikšot pasniegta svinīgā ceremonijā 9. jūnijā. Tas nekas, ka jaunajai doktorei nav augstākās izglītības! Tikmēr pasaulē pamazām pieaug skepse par klimata pārmaiņu patieso izcelsmi un mūsu spējam tās ietekmēt. Šī gada janvārī britu žurnāla “Nature” pielikumā “Nature Climate Change” publicēts pētījums liecina, pasaules valstīm neizdosies sasniegt 2015. gadā Parīzē notikušajā ANO Klimata pārmaiņu konferencē nospraustos mērķus – nepieļaut, ka atmosfēras vidējā temperatūra ceļas vairāk par 1,5 grādiem pēc Celsija. Un pie vainas te ir nevis nekausīgā patērēšana un spītīgā nevēlēšanās pārsēties uz elektroauto, bet gan 2021. gada decembrī notikušais Tongas zemūdens vulkāna izvirdums Klusajā okeānā. Izrādās, šis kataklīzmas rezultātā Zemes atmosfērā izmesto gāzu un ūdens tvaiku iespaids uz klimatu ir nesamērojams ar mūsu centieniem kaut ko iespaidot.

Cilvēki pamazām nāk pie apjausmas, ka viņi tiek vazāti aiz deguna. Par to, ka zaļā krāsa pamazām iziet no politiskās modes, liecina 27. martā Berlīnē sarīkotais referendums par klimata neitralitātes panākšanu Vācijas galvaspilsētā jau 2030. gadā. To bija ierosinājusi nevalstisko organizāciju apvienība “Klimata restarts” (“Fridays for Future”, “Extinction Rebellion”, dažādas kreisās jaunīšu organizācijas utt.). Iepriekš apvienība bija savākusi 260 000 iedzīvotāju parakstus, kas bija pietiekami, lai ierosinātu referendumu. Likās, ka kreisi – liberālajā Berlīnē balsošanas rezultāts jau tikpat kā izlēmts. Tomēr referendumus izgāzās, jo iniciatīvu atbalstīja tikai 442 000 balsotāju, kas bija nepietiekami pat nepieciešamā kvoruma savākšanai. Kā rakstīja Vācijas mediji, uzvarēja veselais saprāts. Jo viena lieta ir sapņot un gribēt, pavisam cita lieta – varēt. Acīmredzot pēc šāda principa 28. marta sēdē rīkojās ES valstu padome. Tā nolēma, ka pēc 2035. gada Eiropā vairs nedrīkstēs no jauna reģistrēt ar iekšdedzes dzinēju aprīkotas automašīnas. Tomēr ar vienu, turklāt būtisku izņēmumu! Pēc Vācijas un vēl dažu valstu (Itālija, Čehija, Slovākija, Polija) uzstādītā ultimāta tika pieņemts kompromisā

Zaļie toņi iziet no modes

lēmums. Proti – iekšdedzes dzinēji tomēr tiks atļauti, ja tajos izmantos ekoloģiski tīru sintētisko degvielu (*synthetic fuel*). Ar to tiek saprasta degviela, kas saražota no oglēm, degslānekļa, gāzes, izmantojot “tīru elektrību”, ko savukārt iegūst no saules, vēja, ūdens spēkstacijām un atomelektrostacijām. Iznāk tāda kā acu aizmālēšana. Jo par izejmateriālu sintētiskajai degvielai kalpo fosilie izkrakņi, turklāt tās ražošanai jāpatērē vairāk enerģijas nekā auto uzlādei ar elektrību. Patiesībā pašreizējais ES padomes lēmums ir atkāpšanās, vienlaikus mēģinot saglabāt seju. Vides jomā ES iestāties mērķu un darbības juceklis. Viss likās tik skaisti vēl pirms gadiem pieciem, kad Tūnberga bēguļoja no skolas un piketēja pie Zviedrijas parlamenta, bet tehnoloģiju attīstība solīja lētus un pieejamus elektriskos auto. Tagad redzam, ka lietas ir daudz sarežģītākas. ES valstīm nav pašām sava litija, kas nepieciešams automašīnu bateriju ražošanai, tas koncentrēts “trešās pasaules” valstīs ar nestabiliem politiskajiem režīmiem. Vēl viena problēma – cilvēku turība, kas ir atšķirīga dažādās ES valstīs. Videjā vecuma pensija Latvijā patlaban ir tikai 527 eiro, mūsu sabiedrība turpina novecot. Ar šādiem ienā-

kumiem par elektroauto iegādi nav pat ko sapņot.

Tikmēr kompānija *AirBaltic* (Latvijas valstij pieder 97,97% tās akciju) lizingā iegādājusies divpadsmit 2022. gada izlaiduma *Audi e-tron* elektroauto. Kompānija skaidro, ka tā esot “daļa no lidsabiedrības plāna ceļā uz ilgtspējas mērķu sasniegšanu, panākot nulles CO2 emisiju daudzumu līdz 2050. gadam”. Mediji raksta, ka katrs no jaunajiem auto maksā ap 100 000 eiro. Bet *Air Baltic* strādā ar zaudējumiem. Pa daļai pie vainas te bijusi pandēmija. Lai turētos virs ūdens, pēdējos trīs gados kompānija saņēmusi valsts atbalstu 340 miljonu eiro apmērā. Patiesi, dzīres mēra laikā! Satiksmes ministrs Jānis Vitenbergs (Nacionālā apvienība) nosodījis šo *Air Baltic* rīcību un gatavojoties prasīt skaidrojumu uzņēmuma padomei. Daži asprāsi sociālajos tīklos ironizē, ka *Air Baltic* laikam cerot uz valsts subsidiju. Patiesi, valsts atbalsts par jauna elektromobiļa iegādi Latvijā ir 4500 eiro. Bērna piedzimšanas valsts palīdzība apmērs – 421 eiro. Kāda nākotne var būt valstij, kuŗā automašīnas iegāde tiek novērtēta desmit reizes augstāk nekā bērna piedzimšana?

SALLIJA
BENFELDE

Kā liecina Levadas Centra veiktie pētījumi Krievijā par iedzīvotāju atbildību un iespēju kaut ko mainīt, aptaujātie to lielākoties redz tikai savā ģimenē, bet ne valstī. Atbildību par to, kas notiek ģimenē, jūt 90 procenti iedzīvotāju, bet par to, kas notiek valstī – 37 procenti. Ietekmēt situāciju ģimenē varot 87 procenti, bet valstī – tikai 19 procenti.

Intervijā žurnālam *Forbes Life*, kas iznāk arī krievu valodā, Aleksējs Levinsons, Levadas centra Sociālo un kultūras pētījumu nodaļas vadītājs, atzīst, ka Krievijā ir izveidojusies cenzūras sistēma un ka iedzīvotāji to zina un domā – tāda ir vajadzīga. Levinsons arī skaidro, ka tie iedzīvotāji, kuŗi visu informāciju iegūst Krievijas televīzijas kanālos, protams, zina, ka pastāv internets un to arī izmanto. Tomēr sociālie tīkli tiek izmantoti gandrīz tikai dažādu sadzīves un izklaides jautājumu apspriešanai. Masu apziņā cenzūra ir vajadzīga, lai cīnītos pret sociālo vardarbību, aizstāvētu tikumību no pornografijas un pedofilijas. Viņi arī zina, ka internetā var atrast daudz sliktu, tādēļ viņuprāt cenzūra tiešām ir vajadzīga. Piemēram, internetā karstas diskusijas notiek par to, kas notiek ar Tretjakova galerijas direktoru, lai gan lielāka daļa diskutētāju pat nezina, kā viņu sauc. Socioloģiskās aptaujas liecina, ka tikai pieci procenti lielo pilsētu iedzīvotāju apmeklēja muzejus un

teātrus un reti kuŗš arī no šiem cilvēkiem zina, kāds ir Tretjakova galerijas direktora uzvārds. Levinsons teic, ka vairākam iedzīvotāju ir vienalga, kas tajā galerijā vai teātros notiek, it sevišķi jau to administrācijās. Tas ir jautājums, par ko lielākoties interesējas ierēdņi un deputāti, viņus tas uztrauc, jo viņi ir sastraušī varas sūtītos signālus – aizsardzība no kaut kā nepareiza šodien ir galvenais. Viņi ir dedzīgi pašu izveidoto un izdomāto pārķāpumu meklētāji, it sevišķi jautājumos par valsts vēsturi. Ja viņi to dara, tad karjera un reputācijas varas acis ir garantēta. Dažs labs no viņiem ir pārliecināts, ka sabiedrību var sašūpot režisoru, mākslinieku un žurnālistu radošā un nekontrolētā darbošanās.

Var jautāt, kāpēc varas skatījumā vērtību un ideoloģijas “seja” ir tik svarīga? Kopš iebūruma Ukrainā – jeb “specoperācijas”, kā vara to dēvē – valsts pašvērtējuma nozīme ir pieaugusi tūkstokārt. Šobrīd cietumsods tiek piepriests par to, ko pirms dažiem gadiem pat nepamanīja, neievēroja. Kāpēc laikā, kad tiek izmantoti ieroči un armija, dažiem patieiktajiem vārdiem internetā tiek piešķirta tāda nozīme? Galu galā, lai iedomātos, ka daži vārdi var nopietni kaitēt bruņotai un karojošai armijai, ir taču vajadzīga pamatīga iztēle. Levinsons skaidro, ka esošais režīms Krievijā ir daudz noturīgāks, nekā tas iz-

skatās pašiem šī režīma sargiem. Viņuprāt, iedzīvotāju attieksme pret varu un armiju liecina, ka tā nebalstās uz bailēm, represijām vai pat uz propagandas. Pēc Krievijas iebūruma Ukrainā armija pat kādu laiku tika vērtēta daudz augstāk nekā prezidents. Vēlāk, tāpat kā daudzus gadus, iedzīvotāji visaugstāk atkal vērtēja prezidentu, tad armiju un specdienestus un baznīcu. Putina režīms tādu attieksmi ir tikai nostiprinājis. Viņš arī uzskata, ka pamazām atgriezās pagājušā gadsimta septiņdesmito gadu kontroles sistēma. Noņemot izrādī, slēgt izstādi muzejā, aizliegt publicēt grāmatu – Krievijas Kultūras ministrija izmanto sistēmu, kas ministrijā tika izveidota jau 1947. gadā. “Tā, kā mēs dzīvojam, tā ir jādzīvo,” domā cilvēki.

Vaicāts, vai tad tagad nav izaugusi jauna paaudze, kas ir piedzīvojusi vārda brīvību, Levinsons saka, ka deviņdesmitajos gados notika mēģinājumi izveidot citu domāšanu un izpratni – proti, ka apkārt nav tikai ienaidnieki. Aptaujas toreiz liecinājušas, ka cilvēki bijuši apjukusi, jo Krievija taču ir dižā valsts, bet dižai valstij ir ienaidnieki, un tas rada un vairo pašcieņu. Sociologs intervijā arī atceras, ka toreiz Juris Levada, Centra dibinātājs, reiz sacījis, ka Krievijai tika dotas tiesības un brīvība, bet “mēs to nepaņēmām”. Tam, kas nav iekārots, Krievijas sabiedrības acīs nav

vērtības, un tas aiziet, kā atnācis. Toreiz aptaujās, vaicāti, kādas tiesības un brīvības viņiem ir vissvarīgākās, vairākums iedzīvotāju atbildējuši, ka tās, piemēram, ir tiesības uz medicīniskajiem pakalpojumiem. Tātad – galvenais sabiedrībā bija sociālas un nevis pilsoniskās jeb cilvēktiesības. No cilvēktiesībām svarīgākās iedzīvotājiem bijušas tiesības izbaukt no valsts un tajā iebaukt, un tā atbildējuši gados jaunākie iedzīvotāji.

Runājot par Krievijas iedzīvotājiem, sociologs arī saka, ka sabiedrībā ir ļoti daudz nabadzīgu, slikti informētu un ikdienas rūpju nomāktu sieviešu. Tādiem cilvēkiem ir ļoti svarīgi, lai būtu vara, kuŗu viņu uzskata par stipru un uzticamu, viņiem vajadzīga sajūta, ka viņi dzīvo lielā un dižā valstī. Citiem vārdiem sakot, ja

dzīve ir nožēlojama, tad tā jākompensē ar dižā valsts sajūtu. Daudz gados jauni cilvēki ir aizbraukuši no Krievijas, nesagaidījuši tādu dzīvi “kā Rietumos”.

“Tāpēc es kā cilvēks, kuŗam ir jāpastāsta, ko domā Krievijas sabiedrība, esmu spiests teikt, ka nelaielai, bet nozīmīgai sabiedrības daļai ir ļoti grūti un nevēlami redzēt, dzirdēt un zināt. To, kuŗi protestēja pret režisoru un mākslinieku represijām, Krievijas Federācijas iedzīvotāju vidū ir ļoti maz. Krievu mākslas, Krievijas atbrīvošanas kustības nozīme pārējiem cilvēkiem ir niecīga. Lai cik rūgti būtu dzirdēt šos vārdus, mums visiem ir jāsaprot, ka tieši tā sabiedrība darbojas valstī ar aptuveni 100 miljoniem pieaugušo,” intervijas noslēgumā saka Levinsons.

Krievijas un cenzūras anatomija

LETA
nacionālā informācijas aģentūra

Marijas iela 2, Rīga, LV – 1502

marketing@leta.lv

+371 – 672 225 09

www.leta.lv

LATVIEŠI AUSTRĀLIJĀ

Aicinājums mīlēt zemi, izteikts mākslas valodā

21. martā Latvijas vēstnieks Austrālijā un Jaunzēlandē Marģers Krams vēstniecības telpās atklāja latviešu mākslinieka Harija Piekalna izstādi "Dievs, Māte zeme un Laiks".

Harijs Piekalns dzīvo Kanberā, ir dzimis Austrālijā, 1954. gadā. Ieguvis maģistra gradu glezniecībā Austrālijas Nacionālās universitātes Mākslas un dizaina skolā 2018. gadā.

Izstādīto kompozīciju ietvars ir ģeometriskā abstrakcija. Ģeo-

Marģers Krams un Harijs Piekalns izstādes atklāšanā

metriskie simboli sniedz atsauci uz latviešu pirmskristietības kultūras dievībām – "Dievs", "Māte zeme" un "Laiks". Mākslinieka izmantotie ģeometriskie simboli ir salīdzināmi ar daudzām pirmskristietības/pirmskoloniālām kultūru izpausmēm visā pasaulē.

H. Piekalna daiļrades pamatā ir apņemšanās ievērot materialitāti, veidojot dabiskus pigmentus, saistvielas un grunti, ko mākslinieks izgatavo pats. Pigments vai okers tiek savākts no dažādām Austrālijas vietām. Latviešu mākslinieks atzīst amerikāņu mākslinieka Roberta

Harijs Piekalns "Auseklis"

Smitsona (*Robert Smithson*) (1938-1973) jēdzienu "vieta" un "ne-vieta" – tas nozīmē, ka pastāv metaforiska saikne starp ieguves vietu un vietu, kur ģeoloģiskais materiāls tiek transportēts un izmantots studijā un pēc tam, mākslas darbiem ceļojot no vietas uz vietu izstāžu telpās. Pastāv klusējoša saikne starp pigmenta avotu un darbu, kurā tas tiek izmantots.

Krāsa ir zeme. Mākslinieks ciena okera pigmenta sakrālo dabu un tā nozīmi Austrālijas pamatnācijas kultūrā.

Latvijas vēstniecība Austrālijā aicina ikvienu interesentu aplūkot izstādi un saskatīt, iespējams, gan latviešu kultūrai, gan arī aborigēnu kultūrai kopīgās iezīmes – zemes mīlestību.

Latvijas vēstniecība Austrālijā

Austrālija – tāls tirgus ar lielām iespējām

"Ģeografiskais attālums nav šķērslis! Latvijā šobrīd strauji attīstās tādas ekonomikas nozares kā elektronika, biomedicīna, digitālie risinājumi. Tās ir nozares, kurām ir augsts pieprasījums pasaules tirgos, tāpēc tuvāko gadu laikā varam sagaidīt daudz jaunu veiksmes stāstu arī līdz šim Latvijas uzņēmēju maz apgūtajā tirgū – Austrālijā," stāsta Latvijas Investīciju un attīstības aģentūras (LIAA) ekonomiskās pārstāvniecības vadītāja Austrālijā Sabīne Kazaka.

Lēmums par ekonomiskās pārstāvniecības izveidi Austrālijā sekoja kā loģisks turpinājums Latvijas vēstniecības atklāšanai Kanberā 2022. gada augustā. "Šobrīd veiksmīgi risinās sarunas starp ES un Austrāliju par brīvās tirdzniecības līguma noslēgšanu, kas būtiski samazinās tarifus dažādu preču eksportam uz Austrāliju. Kā papildu stimulē ekonomiskās sadarbības stiprināšanai ar Austrāliju ir aktīvā un plašā Latvijas diaspora šajā valstī," uzskata LIAA direktors Kaspars Rožkalns.

LIAA ekonomiskā pārstāvniecība Melburnā, Austrālijā darbu sāka februāra beigās, un jau šobrīd ir sniegtas konsultācijas vairākiem desmitiem Latvijas uzņēmumu. "Austrālijā pierasts pie ilgām un dārgām pie-

gādēm, tādēļ attālums starp Latviju un Austrāliju nav būtisks šķērslis ekonomisko attiecību veidošanai, īpaši šobrīd, kad konteineru piegādes cenas palēnām tuvojas pirmspandēmijas līmenim," saka Sabīne Kazaka, piebilstot, ka Austrālija ir valsts, kas novērtē inovācijas un ir gatava ieguldīt veiksmīgos risinājumos. "Nereti uzņēmumus biedē apjomīgās dokumentāciju prasības, kas kopā ar loģistikas jautājumiem var aizņemt daudz laika un resursu, taču galvenais ir atcerēties – visi noteikumi ir skaidri un izpildāmi. Viss atkarīgs no tā, cik gatavs uzņēmums ir jaunam eksporta tirgum un kāda ir bijusi iepriekšējā eksporta pieredze Eiropā. Nešaubos, ka ar brīvās tirdzniecības nolīguma noslēgšanu un pārstāvniecības atvēršanu varam būtiski stiprināt Latvijas un Austrālijas divpusējās ekonomiskās attiecības."

Latvijas eksportēto preču grupu augšgalā ierindojas dažādi agrobiznesa un bioekonomikas risinājumi, tajā skaitā kokmateriāli un minerālie produkti. Pieprasījums ir medicīnas jomā, sākot no farmācijas un beidzot ar augstākā līmeņa medicīnas tehnoloģijām. Austrālijā daudz tiek ieguldīts enerģētikā, kosmosa nozares attīstībā, kā arī mašīnbūvē un elektronikā. Kā dau-

dzās pasaules valstīs, arī Austrālijā digitalizācijai un finanšu tehnoloģijām pēdējos gados tiek pievērsta pastiprināta uzmanība, turklāt iespējas dažādiem digitālajiem pakalpojumiem ir plašas, īpaši, piemēram, elektroniskajiem parakstiem, maksāšanas sistēmām u.c. Te gan jāņem vērā, ka interneta pārklājums Austrālijā ir mainīgs un ir daudz neapgūtas teritorijas, kur ir ierobežots datu pārklājums un pārraides ātrums.

2022. gadā Latvijas kopējais preču un pakalpojumu tirdzniecības apgrozījums ar Austrāliju bija 81,7 milj. eiro, kas ierindoja Austrāliju 50. vietā Latvijas ārējās tirdzniecības partneru starpā. Kopējais preču un pakalpojumu eksports uz Austrāliju bija 52,5 milj. eiro, kas veido 0,2% no Latvijas kopējā eksporta, savukārt preču un pakalpojumu imports – 29,2 milj. eiro, kas veido 0,1% no Latvijas importa. Salīdzinājumā ar 2021.

gadā eksports ir pieaudzis par 31%, bet imports ir palielinājies par 11%. 2022. gadā Austrālija bija Latvijas 47. nozīmīgākais eksporta un 47. nozīmīgākais importa partneris.

Uzņēmumi, kas Austrālijā redz sava produkta vai pakalpojuma tirgus iespējas, aicināti sazināties ar LIAA ārējās ekonomiskās pārstāvniecības vadītāju Sabīni Kazaku: sabine.kazaka@liaa.gov.lv.

(Avots: LIAA)

MĀRA
LIBEKA

Narkologs **Mārtiņš Emmītis** ir jaunās paaudzes ārsts, kurš strādā Rīgas Psihiatrijas un narkoloģijas centrā. Viņš ir viens no tiem, kurš īsteno Minesotas programmu slimniekiem ar alkohola, narkotiku un azartspēļu atkarību. Līdztekus tam viņš ir arī privāti praktizējošs ārsts un par darba trūkumu nesūdzas, jo, kā zināms, Latvija ir valsts, kur stipri dzer.

Tikos ar dakteri, lai uzzinātu, vai valdības nesen pieņemtie grozījumi Alkohola aprītes likumā palīdzēs samazināt alkohola patēriņu, kā arī to, kas notiek dzērājšoferu smadzenēs, kuri nebaidās, ka viņus ieliks cietumā un atņems automašīnu, un saņemtu atbildes uz citiem jautājumiem, kas skar ar atkarībām sirgstošos un viņu tuviniekus.

OECD ir konstatējusi, ka Latvijā pēdējo gadu laikā ir pamatīgi pieaudzis alkohola patēriņš, pērn sasniegts 12,7 litrus absolūtā alkohola uz vienu iedzīvotāju, kas esot augstākais rādītājs Eiropas Savienībā. Grūti tam noticēt, zinot, piemēram, to, cik lieli vīna dzērāji ir itāļi, francūži, spāņi... Vai jūs esat pārliecināts, ka tas ir objektīvs rādītājs un nav pārspīlēts? Kas tiek uzskatīts par absolūto alkoholu?

Absolūtais alkohols ir tīrā etilspirta daudzums neatkarīgi no dzēriena atšķaidījuma. Latvijā vienmēr ir bijusi alkohola patēriņa augšgalā Eiropas Savienībā. Agrāko gadu statistikā tuvāk konkurējošās valstis bijušas Čehija, Lietuva, Moldova un Centrālās Eiropas valstis. Piemēram, Čehijā populārākais alkohols ir alus, un neskatoties uz nelielo alkohola koncentrāciju alū, kopējā absolūtā alkohola skaitļi Čehijā ir augsti lielā patēriņa dēļ.

Kāpēc Latvijā tik daudz dzer?

Es varu paust tikai savu subjektīvo viedokli, kas man radies darbā ar pacientiem. Svarīgi ir atcerēties to, ka atkarība ir biopsihosociāla saslimšana, kas nozīmē, ka slimības pamatā ir bioloģiska, tajā skaitā ģenētiska izcelsme, kā arī tā ir saistīta ar vidi un audzināšanu.

Eiropiešiem raksturīga laba alkohola panesamība, jo tam ir piemērotāka vielmaiņa nekā, piemēram, Āzijas valstu iedzīvotājiem, un rezultātā ir spēja pieciest lielāku alkohola daudzumu, kas iedarbosies uz smadzenēm.

Arī svētkos nereti tiek izdzerts vairāk nekā 60 grammi absolūtā alkohola. Tas ir vairāk par trim alus kausiem, trim vīna glāzēm vai četrām stiprā alkohola glāzītēm. Ja kāds kompānijā atsakās lietot, tad parasti izskan minējumi, vai gadījumā neesi stāvoklī, vai esi slim un dzer antibiotikas?

Arī Padomju savienības režīms atstājis pēdas uz cilvēku psihi. Neapmierinātība, dusmas, aizvainojums, bailes bija režīmam nevēlamas un bīstamas jūtas, kurās cilvēki centās apslāpēt vai izslēgt ar alkoholu.

Vai pārmērīgās alkohola lietošanas sekas jūs jūtat arī kā ārsts, jo palielinās pacientu skaits? Kāds ir tā cilvēka nosacītāis

portrets, kurš meklē narkologa palīdzību?

Narkologiem dikstāve nav nevienu brīdi. Pie narkologa griežas jebkuŗa sabiedrības slāņa un statusa cilvēki. Ņemot vērā slimībai raksturīgo epidemioloģiju, biežāk pacienti ir vīrieši.

Patlaban pamanu, ka ierodas tādi pacienti, kuri apgalvo, kas sākuši pastiprināti lietot alkoholu tieši kovida laikā un vairs nespēj uzturēt to dzīves kvalitāti, kāda tā bijusi pirms pandēmijas. Visbiežāk pacienti ierodas paši, daļu pavada radinieki. Arī piederīgajiem ir svarīga nozīme slimības kontekstā, jo atkarība būtībā ir ģimenes slimība.

Piederīgo tieksmi rūpēties par atkarīgo un mazināt lietošanas sekas sauc par līdzatkarību jeb atkarību no attiecībām. Kad pacients atveseļojas, nereti ģimenei tas mēdz būt pārbaudījums, jo ar ģimenes locekli tagad ir jāreķinās. Pirms tam bija pierasts, ka šis cilvēks ir bijis izmantojams, pierasts, ka alkohola lietotājs kaut kādā mērā ir bijis izdevīgs.

Vai tas, kurš ticis valā no dzeršanas ārstējoties, tik un tā tiek uzskatīts par alkoholiķi uz mūžu?

Svarīgi ir saprast, ko nozīmē izārstēties. Tautā ir iegājies, ka izārstēties ir tas, kurš vairs nedzer. Ja par atveseļošanu uzskatītu alkohola lietošanas pārtraukšanu, tad narkologiem nebūtu darba. Ciešanas turpinās, arī nelietojot alkoholu. Bieži atkarīgajiem ir kāda psihiska blakus saslimšana vai arī personības traucējumi.

Atveseļošanās nozīmē alkohola nelietošanu un spēju būt cilvēcīgās attiecībās ar citiem, sava rakstura defektu izprašana, kā arī sapatne par to, kā darbojas tieksme pēc alkohola, proti, ka tieksmes simptomi ir niansētāki par vienkāršu vēlmi iedzert.

Alkohola atkarība ir hroniska progresējoša slimība, ko nevar izārstēt pilnībā. Bet tas, ko medicīna var izdarīt, ir palīdzēt uzlabot dzīves kvalitāti. Tieksme būs visu mūžu, bet tas nenozīmē, ka plinte ir jāmet krūmos. Alkohola toksiskā ietekme uz smadzenēm veicina domāšanas un uztveres traucējumus, kas savukārt traucē sadzīvoties ar apkārtējo pasauli un veicina noliegumu. Pārtraucot lietot alkoholu, smadzeņu procesi un orgānu sistēmas var atjaunoties, un tieksme pēc alkohola kaut kādā mērā mazinās. Tomēr slimības hroniskums izpaužas tā, ka smadzeņu šūnām ir atmiņa pielāgoties alkohola iedarbībai, kā rezultātā pat pēc vairākiem nelietošanas gadiem, atsākot veco ieradumu, atjaunojas iepriekšējā tolerance un lietošanas paradumi.

Kā jūs ārstējat savu pacientus? Kādas metodes pielietojat?

Medikamenti ārstē slimības bioloģisko daļu, bet ārkārtīgi svarīga ārstēšanas procesā ir psihoterapija. No narkoloģiskajiem palpojumiem pieejama Minesotas programma jeb psihoterapeitiskā ārstēšana stacionārā, kurās mērķis ir izglītēt pacientu par slimības izpausmēm un norisi, izprast rakstura defektus, kā arī veicināt cieņpilnas attiecības pa-

cientu grupā un ar speciālistiem. Diemžēl rindas uz valsts apmaksātu psihoterapiju Minesotas programmā ir aptuveni divi mēneši.

Vai valsts palīdzība tiem cilvēkiem, kuri nogājuši no ceļa un vēlas atgriezties normālā dzīvē, ir pietiekama?

Runājot par speciālistu pieejamību, narkologs ir tiešās pieejamības speciālists, kas nozīmē, ka narkologa vizītei nav vajadzīgs ģimenes ārsta nosūtījums. Par narkologa vizīti valsts sektorā nav jāmaksā, bet medikamentozā terapija gan nav valsts kompensēta.

Minesotas programma ir valsts apmaksāta. Tā ir pacientu grupu

tiek īstenota pagaidu telpās ar daļēju spēju nodrošināt pacientu plūsmu. Privātajā ārstniecības iestādē "Akrona 12" arī tiek reālizēta Minesotas programma par valsts naudu, bet tā ir paredzēta bezdarbniekiem.

Ambulatorajā aprūpē katastrofāli trūkst narkologu reģionos. Valsts atbalsts narkoloģijai ir nepietiekams un to var redzēt arī ārstu demografijā. Latvijā ļoti maz ir speciālistu vecumā ap 40 gadiem, kas, visticamāk, saistīts ar viņu izvēli strādāt ārzemēs. Šo speciālistu trūkumu es interpretēju kā bezcerības sajūtu sistēmas priekšā, ar grūtībām realizēt jaunas ieceres.

Foto: Karīna Miezāja

Mārtiņš Emmītis: "Viena lieta ir vīns kā kaut kāds gurmāniskais elements, bet realitātē Latvijā tā dzeršanas nebeidzas ar vīnu. Draugu saietos, svētkos, bērēs, dzimšanas dienās, kāzās alkohola patēriņš ir lielāks par 60 gramem absolūtā alkohola, un tā nav sociāla tuvināšanās. Tā ir dzeršana."

terapija 28 dienas. Bet šajā gadījumā par ārstēšanu tomēr ir jāmaksā standarta pacienta iemaksa septiņi eiro jeb 198 eiro par ārstēšanas kursu. Ir pieejama viena ilgstošas reabilitācijas programma slimnīcā "Ģintermuiža" Jelgavā.

Diemžēl psihoterapeitiskās ārstēšanas pieejamība ir ļoti minimāla. Kaut vai salīdzinot ar Lietuvu, kur ir līdzīgs iedzīvotāju skaits, kā arī alkohola patēriņš un tradīciju mantojums, ir piecas valsts apmaksātas stacionāras programmas. Mums ir tikai pusotra valsts finansēta programma Jelgavas slimnīcā "Ģintermuiža" un Rīgas Psihiatrijas un narkoloģijas centrā.

Rīgā Minesotas programma

Kā jūs komentētu apzīmējumu "vīna dzeršanas kultūra"?

Pasaules veselības organizācija (PVO) ir pamainījies viedoklis par vīna lietošanu. Ja agrāk PVO uzskatīja, ka viena vīna glāze sarkanvīna ir veselīga sirdij sirds un asinsvadu slimniekiem, tagad PVO vairs nav šādas nostādnes. Patlaban ir aprēķināts, ka ikdienišķa vīna glāze diennaktī var sāīsina dzīvīdzi par 0,8 gadiem, tāpat gandrīz gadu. Vīna dzeršanas kultūra vairs netiek uzskatīta par veselīgu dzīves sastāvdaļu, kā tas bija agrāk.

Viena lieta ir vīns kā kaut kāds gurmāniskais elements, bet realitātē Latvijā tā dzeršanas nebeidzas ar vīnu. Draugu saietos, svētkos,

bērēs, dzimšanas dienās, kāzās alkohola patēriņš ir lielāks par 60 gramem absolūtā alkohola, un tā nav sociāla tuvināšanās. Tā ir dzeršana.

Cik ilgā laikā atjaunojas normāla smadzeņu un orgānu darbība tiem, kuri ārstē savu atkarību?

Atbildot uz šo jautājumi, ir daudz datu, kas jāņem vērā. Optimālais ilgums ir aptuveni pusgads, kad izlīdzinās smadzeņu receptoru profils, normalizējas miega cikls, garastāvoklis, spēja koncentrēties... Taču jāņem vērā, ka pieminētais pusgads nav akmeņi iecirsts.

Orgānu bojājumu atjaunošanās ir diezgan slidens jautājums, jo var noritēt dažādā laika nogrieznī. Piemēram, aknas atjaunojas ļoti labi, bet, ja attīstījusies fibroze vai ciroze, tad šī atjaunošanās spēja vairs nepastāv. Salīdzinājumam minēšu, ka, pārtraucot smēķēšanu, pēc desmit gadiem paredzētā dzīvildze praktiski atgriežas tādā stadijā it kā cilvēks nebūtu smēķējis.

Kā jūs skaidrojāt to cilvēku psiholoģiju, kuri ļoti zina, ka par braukšanu lielā reibumā tagad atņem automašīnu, var pat nokļūt cietumā? Par to ziņo mediji vairāk nekā trīs mēnešus, taču cilvēki turpina sēsties pie stūres alkohola reibumā un braukt.

Viens no faktoriem ir alkohola darbība uz smadzenēm – alkohols rada impulsu kontroles traucējumus. Alkohols pats par sevi ir depresants, kas nomāc smadzeņu darbību – gan smadzeņu refleksu ātrumu, gan domāšanas procesus, tajā skaitā arī spēju sevi nobremzēt.

Tie cilvēki, kuri sēžas pie stūres reibumā, ir dažādi. Ceļu policija reidos noķer šoferus ar lielu un nelielu alkohola koncentrāciju asinīs. Jebkuŗā gadījumā tā ir nekritiska alkohola lietošanas uztvere, izpratne, noliegums... Es domāju, ka liela daļa no autoobraucējiem, kuriem tiek konstatētas lielas promilles, pirms lietošanas neplāno, ka viņi reibumā sēdīsies pie stūres. Bet viņi zaudē šo impulsu kontroli alkohola lietošanas laikā. Daudzi no šiem dzērājšoferiem ir bez autovadītāja apliecības, jo tā viņiem ir atņemta. Tas liek secināt par diezgan lielu vienaldzību pret iespējamo kriminālabildību.

Patī sēšanās pie stūres alkohola reibumā jau ir indikators slimības attīstībai un, pēc starptautiskās slimību klasifikācijas, šāds cilvēks automātiski tiek pieskaitīts pie kaitējoši pārmērīga alkohola lietotāja.

Kāds ir jūsu kā narkologa lielākais gandarījums?

Gandarījums ir tā dinamika, kā mainās pacients ārstēšanās procesā. Sākumā ir ļoti izteikti aizsardzības mehānismi, pretestība, dusmas un aizvainojums. Pēc kāda laika viņš spēj pastāstīt par savām grūtībām, jūtām, nevis tās ignorēt un nospiest. Tiesa, ar to ārstēšana nebeidzas. Tā ir nepieciešama arī piederīgajiem, kuriem vēlams psihoterapija atbalsta grupās.

Desmit reizes apkārt zemeslodei

Eiropas Volejbola konfederācijas valdes loceklis un viceprezidents
Māris Pēkalis intervijā Andrim Kļaviņam

Neesam nekāda volejbola lielvalsts, tāpēc ar Tevi lepojos. Dažiem no maniem bijušajiem audzēkņiem ir ģenerāļu kokardes un pulkvežu rombi iekšlietu un militārajās struktūrās, bet Tu esi sasniedzis šim rangam pielīdzināmu pakāpi Eiropas volejbola vadības organizācijā. Šķiet, ka no mūsu Latvijas tāda līmeņa starptautiskajās sporta organizācijās pārstāvjus var saskaitīt uz vienas rokas pirkstiem. Kas ir jāpaveic, lai nelielas Baltijas valsts Volejbola federācijas pārstāvis tiktu atzīts un ievēlēts Eiropas Volejbola konfederācijas viceprezidenta amatā? Tava karjeras zvaigžņu stunda nāca vēlāk, bet – kāpēc jaunībā izvēle krita tieši uz volejbolu?

Mācījies Rīgas 50. vidusskolā (tagad Centra Humanitārā ģimnazija). Tur bija slaveni sporta skolotāji Aleksandrs Blumbergs un Gunta Pavļenko. Neiet uz treniņiem kādā sporta skolā gandrīz bija neiespējami. Skolā bieži viesi bija dažādu sporta veidu treneri, kuri aicināja mūs iesaistīties sporta nodarbībās. Mana izvēle krita uz volejbolu, un ar šo "volejbola bacili" saslimu uz mūžu. Citādi jau nebija iespējams, jo izcils piemērs bijī tu, mans treneris, kas kļuva par slavenās "Auroras" meistarkomandas galveno treneri un turpini strādāt arī šobrīd Rīgas volejbola skolā kā jaunatnes treneris 85 gadu vecumā. Prieks un lepnums, ka tavs mūža ieguldījums volejbolā ir augsti novērtēts ar Triju Zvaigžņu ordeni!

Paldies par labiem vārdiem! Pamatsastāva spēles diriģents Latvijas jaunatnes izlasē, desmit Latvijas čempionātu labākā cēlāja balvas runā pašas par sevi. Kāpēc "Radiotehnika" pamatsastāvā tomēr tevi neaicināja, kaut gan dublieros trenējies?

Lai sasniegtu pasaules klases rezultātus sportā ar smagu darbu ikdienā vien ir par maz, – ir noteikti vajadzīgi arī talants. Domāju, ka man pietrūka talanta, kā arī dažu auguma centimetru. Pēc vidusskolas absolvēšanas sāku meklēt savu vietu dzīvē. Izturot pamatīgu konkursu, iestājos Latvijas Universitātes Ķīmijas fakultātē, pēc gada – Rīgas Tehniskās universitātes Ķīmijas fakultātē un nonācu pie secinājuma, ka sports un volejbols ir mana mūža aicinājums. Rezultātā ar izcilību absolvēju Latvijas Valsts Fiziskās kultūras institūtu.

Gadi spēlējās uz priekšu, un pienāca lielo pārmaiņu laiks. Neiedziļinoties visās cīņās, kas virpuļoja arī Sporta komitejas gaitenos, kur nakšņojām barikāžu laikā, atgriezīsimies pie tavas misijas Latvijas volejbolā!

Starptautiskā Volejbola federācija (FIVB) tika nodibināta 1947. gadā, kad Latvija bija okupēta. Atšķirībā no basketbola, airēšanas u.c. sporta veidiem, mums bija nevis jāatjauno dalība starptautiskajās federācijās, bet tajās

jāiestājas. Kaut arī Atmosdas laikā, 1988. gadā, Savina memoriāla ietvaros Rīgā viesojās augstākās FIVB amatpersonas ar prezidentu, Meksikas miljardieri Rubenu Akostu un viceprezidentu Jasutaku Macudairu priekšgalā, viss negāja tik gludi. Kā atceries, mēs ar viņiem augstā līmenī ti-

nībā dalību ASV izlasē bija beidzis. Tikšanās ar Aldi un Amerikas volejbola "karali" Kērču Kirali Rīgā bija svētki volejbola draugiem.

FIVB atsūtīja uz Latviju Norvēģijas Volejbola federācijas prezidentu Haraldu Bjorgenu, kurš, savukārt, bija studējis ASV. Bjor-

pirmo atjaunotās Latvijas volejbola federācijas prezidentu.

Mēs jau zināmā mērā bijām kā pavasari no kūts izlaisti teļi, kas grib skriet un sprinģot, daudz apkārt neskatoties. Bijām dzīvojuši būri. Kas tika lielajās izlasēs, tie bija pasauli redzējuši, pārējiem atlika "varen plaša...", bet ne soli tālāk.

Māris Pēkalis: "Domāju, ka arī sports pie mums ir lielu pārmaiņu priekšā. Galvenais mērķis ir iesaistīt bērnus un jauniešus sportā, nevis skaitīt uzvaras un medaļas. Profesionālajam sportam nevajadzētu saņemt lielus valsts līdzekļus. Tie jānovirza bērnu un jauniešu treniņu iespējām ar mērķi audzināt veselīgu jaunatni – lai puīši spēj pievilkties pie stieņa, iet armijā un nepieciešamības gadījumā aizstāvēt savu valsti. Latvijā pašreiz pārāk lielus līdzekļus tērē profesionālajam sportam, bet par maz rūpējas par veselīgas tautas audzināšanu."

kāmies Maikapara namā Rīgā. PSRS volejbola vadītājiem bija liela ietekme FIVB, un viņi nemaz nebija priecīgi, ka gaisā virmoja vēsmas par Baltijas republiku iespējamo atzīšanu starptautiskajās sporta federācijās. Japānis Jasutaka Macudaira, kuram kā trenerim ir pilns olimpisko medaļu komplekts, savulaik bija stažējies Ļeņingradā un diezgan labi runāja krieviski. Michaila Gorbačova runu iespaidā mēs arī jutāmies drošāki, tāpēc izdevās panākt, ka ASV treneri savā komandā iekļāva Olimpisko čempionu Aldi Bērziņu, kurš jau iste-

gens palīdzēja uzrakstīt Latvijas Volejbola federācijas (LVF) starptautiskiem standartiem atbilstošus statūtus, kā arī veikt pirmos organizatoriskos soļus.

Un tad jau bija klāt LVF pirmā prezidenta vēlēšanas un "trakie 90-tie".

Kandidēt par pirmo LVF prezidentu mani iedrošināja draugi un volejbola treneri. Padomju valsti par sporta federāciju prezidentiem galvenokārt tika nominēti ministri. Nu šī tradīcija bija jālauz. Un izdevās! Tā 1992. gada janvārī Latvijas volejbola federācijas kongresā tiku ievēlēts par

Uz kādiem tik turnīriem nedzinas ar smirdošajiem "Ikarus" autobusiem! Bija pat tādi kuriozi, ka Murjāņu Sporta ģimnāzijas labi trenētie puīši nez kā iekūlās Londonā *World games* turnīrā, kas bija rikots biznesmeņiem un banku ierēdņiem, nu, tādiem – ar puncišiem. Kad jaunekļi bija šamos "samizojuši", nācās ar kaklā uzkārtajām medaļām griezties pie kungiem, sak, neņemiet ļaunā, bet vai nevarat ieliet mūsu autobusa bākā *fuel*, jo gribam uz mājām, un ēduši arī neesam dienas divas.

"Radiotehnikis" pajuka – daļa spēlētāju palika Krievijā, daļa

aizbrauca spēlēt uz Beļģiju, kur vēl tagad dzīvo. Spēcīgākās "Auroras" jaunās meitenes "aizprecējās" pa Eiropu. Un tomēr mums vēl bija spēcīgi volejbolisti, sevišķi junioru vecumā, jo, nav ko noliegt, padomju sporta sistēma bija ļoti organizēta un valsts sponsorēta. Ka tas bija ideoloģisks ierocis, to mēs zinām. Līdz ar sabiedriski ekonomisko formāciju maiņu, līdzekļi dalībai starptautiskajā aprītē pārtrūka. Kad mani ievēlēja par LVF prezidentu, neapzinājos, kādu risku uzņemos. Uz Eiropas čempionātu jābrauc, bet federācijas kasē simt dolāru. Aizņemos naudu, dažreiz no negodprātīgām personām. Pazaudēju savus līdzekļus, vispār brīnos, ka izdzīvoju. Otrreiz neko tādu negribētu pārdzīvot.

Un tad nāca tava zvaigžņu stunda?

1992. gada pavasarī Rubens Akosta Ļeņingradā (tagad Sanktpēterburgā) organizēja tikšanos ar desmit FIVB jauno kandidatvalstu federāciju vadītājiem, arī no bijušās Dienvidslāvijas. Iespējams, ka Akostam patika mana prezentācija angļu valodā (kā nekā mēs 50. vidusskolā bijām "angļi"), kā arī mans redzējums uz volejbola attīstību Latvijā, un ar viņa "svētību" 1992. gada FIVB kongresā Barselonā tiku iekļauts izredzētajā "Programma-2001" darba grupā. Grupā, kurai uzdevums bija izstrādāt plānu, kā volejbols pasaulē attīstīsies turpmākos 10 gadus un FIVB galvenās sacensības padarīt par pasaules mēroga notikumu. Tajā bija piecu volejbola konfederāciju prezidenti, japānis J. Macudaira, somu profesors Timo Santalainens, FIVB izpilddirektors un es. 1993. un 1994. gados notika piecas darba grupas tikšanās Lozannā. Tur es guvu **tādu pieredzi!**

1992. gadā XXIII FIVB kongresā uzņēma Baltijas un citas atjaunotās valstis, un FIVB kļuva par lielāko sporta savienību pasaulē ar 200 nacionālajām federācijām.

Domāju, ka Latvijas sporta federāciju nabadzību tajā laikā ļoti raksturo fakts, ka, ielidojot Barselonā kopā ar mūsu olimpiskiem vienu dienu pirms oficiālās iebraukšanas dienas, lai piedalītos kongresā, es kopā ar Handbola federācijas viceprezidentu Jāni Melbārdi nakti pavadījām guļot uz soliņa kādā Barselonas parkā. Maksāt par viesnīcu 70 dolarus toreiz mums šķita pārāk liela izšķērdība. 1995. gadā Grieķijā kongresā mani ievēlēja CEV valdē, un ik četrus gadus tiku pārvēlēts šajā augstajā amatā. 2015. gadā kļuva par viceprezidentu. Saprotot, ka jādod iespēja jaunākiem cilvēkiem ar jaunām idejām darboties CEV, es savu darbību vēlēta amatā izbeidzu 2020. gadā. Pašlaik esmu tehniskais eksperts. Manos uzdevumos ietilpst dažādu sacensību pārraudzība, dažreiz braucu kā CEV tehniskais delegāts.

(Turpinājums 9. lpp.)

(Turpināts no 8. lpp.)

Žils Verns par tevi priecātos. Laikam neesi bijis tikai Antarktidā. Bet, ja ies vaļā sniega volejbols, tad varbūt...?

Ar dažiem astronautiem varu sacensties. Esmu pat parēķinājis, ka vismaz desmit reizes Zemei esmu aprīņkojis, pagājušajā gadā vien pusotras reizes.

Kas notiek ar Eiropas Zonālo asociāciju – sakarā ar kaŗu Ukrainā?

CEV sadalās Ziemeļeiropas, Viduseiropas, Vecās Eiropas, Balkānu, Austrumeiropas un Mazo valstu volejbola zonālās asociācijās. Austrumeiropas asociācijā ietilpst Polija, Ukraina, Baltijas valstis, Krievija, Baltkrievija, Azerbaidžana, Gruzija un Armēnija, kaut arī pēdējās nav vecajā kontinentā. Kamēr notiek kaŗadarbība Ukrainā, Krievijas un Baltkrievijas dalība asociācijā ir apturēta. Par to katēgoriski iestājas visas pārējās dalībvalstis.

Volejbola spēlētāji “aug” arvien gaŗāki. Šodien, droši vien, 172 cm gaŗajai Emiko Mijamoto būtu grūti iekļūt Japānas olimpiskajā izlasē kā cēlājam, bet 1964.gadā Tokio spēlēs viņa bija viena no labākajām pasaules uzbrucējām. Savukārt vēl nesen 215 cm gaŗais Dmitrijs Muserskis bija bloķētājiem grūti aizsniiedzams un volejbolā pietiekami veikls. Vai volejbola “generāļu štābam” nav jādomā par tikla augstuma maiņu, lai bumba turētos gaisā?

Salīdzinot ar citām sporta spēlēm, volejbola noteikumos izdarīts pārāk daudz izmaiņu. Gan punktu skaitīšana, gan bloķēšanas, gan libero, gan spēle ar kāju, gan serves aizsega veidošana utt. Tāpēc pateicām stop! noteikumu maiņai. Reorganizāciju skars sacensību rikošanas sistēma, kā arī jauni IT risinājumi. Pie tā strādā sacensību komisija.

Protams, maiņas ir vajadzīgas, bet man tuvāks angļu konservatīvisms. Piemēram, latvieši emigrācijā pēc Otrā pasaules kaŗa Anglijas vidienē bija nodibinājuši volejbola klubu “Rīga”, spēlēja pat I divīzijā. Kad sākās izceļošana, klubā palika arvien mazāk latviešu. Tagad tajā spēlē tikai angļi, bet klubs saucas “Rīga”. Aiz cieņas. Turpretī LVF uz īsu laiku pie teikšanas nonāca jauna “censone”. Ko viņa paspēja? Nomainīt Atmosfēras laikā apstiprināto pirmo LVF logo ar kaut kādu ķeksīti, kam klāt bija jāraksta volejbols, citādi nevarētu saprast – kriķets vai florbols. Vai tas bija svarīgākais darbs, kam tēret naudu? Un morāle?

Esmu novērojis, ka Latvija ļoti bieži tiek noliegts priekšgājēju padarītais un ar jaunu slotu tiek aizslaucīts viss vecais. Empātiskāks cilvēks ņemtu vērā, ka tas bija pirmais LVF simbols, iestājoties FIVB. Tā ir noticis arī ar LVF logo, lai gan saprotu, ka bez pārmaiņām nav iespējama attīstība un progress. Vai tas bija svarīgākais darbs, kam tēret naudu? To rādīs laiks.

Tu esi bijis sniega volejbola pirmajos turnīros. Vai ir cerības, ka volejbols piedzīvos pirmās cīņas Ziemas Olimpiskajās spēlēs? Tad jau... latvieši ir naski klāt jaunajos sporta vei-

dos. Varbūt veiksies arī ziemā?

Domāju, ka būs 2026. gada Olimpiādē, jo pagājušajās spēlēs Korejā bija paraugdemonstrējumi. Bija FIVB augstākās amatpersonas, spēlēja labākie ASV un Eiropas pludmales volejbolisti. Neoficiāli SOK ir iedegusi zaļo gaismu, tā kā, iespējams, volejbols būs vienīgā sporta spēle, kas būs abās olimpiādēs – gan vasaras, gan ziemas. Šogad pirmo reizi ir plānots rīkot Eiropas čempionātu ne tikai pieaugušajiem, bet arī jauniešiem.

Treneru un spēlētāju atsaucību, var teikt – pat mīlestību, ir ieguvis itāļu treneris Daniele Mario Kapriotti.

Kapriotti konkursa kārtībā nonāca Latvijā. Tad, iespējams, redzot mūsu volejbola attīstības problēmas, aicināja griezties pie FIVB un Starptautiskās attīstības programmas ietvaros dabūt finansiālu palīdzību treneru korpusa algām, treneru klīnikām u.tml. Iespējams, ka palīdzēja iepriekšējās iestrādes, kad mēs kopā ar CEV prezidentu Aleksandru Boričiču bijām pie toreizējā Ministru prezidenta Māra Kučinska, kur, cita starpā, spriedām par sieviešu volejbola attīstības programmu Latvijā. Līdzīga programma pacēla Serbijas sieviešu volejbola sasniegumus līdz divkārtējam Eiropas čempionu līmenim.

Vai volejbola attīstībai nāk par labu, ka galvaspilsētā ir tikai viena no valsts līdzekļiem uzturēta volejbola sporta skola, kuŗa turklāt trenējas un piedalās sacensībās kā klubs ar sieviešu komandu, junioru, jauniešu izlasēm, un kuŗai fārmklubs ir ... Latvijas Universitāte. Bērnu un jauniešu sporta skolas grupu audzēkņu vecāki maksā par treniņiem, bet viņi

Latvijas Volejbola federācijas vēsturiskā pirmā emblēma

Uzvarētāju kausu pasniegšana viceprezidentam ir gandrīz vai ikdienas darbs. Šoreiz Eiropas līgas uzvarētājam – Ungārijas izlasei.

Latvijas sieviešu izlases treneris Daniele Mario Kapriotti, Māris Pēkalis, Andris Kļaviņš pēc Latvijas čempionāta finālspēles 2023.g.

sastopas ar lielām problēmām, jo trūkst atbilstošas infrastruktūras (treniņu zāles, stadiona...) Viņi atstāti pabērnu lomā.

Uzskatu, ka šeit divas sistēmas saliktas vienā katlā. Kluba idejas pamatā ir pašpietiekams nodrošinājums, pelnot naudu. Varētu būt neliels valsts atbalsts. Bet, ka klubu uztur par valsts un bērnu vecāku līdzekļiem, tas neatbilst sporta kluba definīcijai. Tad jau tie vecāki, kas maksā par treniņiem sporta skolā, samaksā divreiz, jo viņi maksā arī nodokļus. Sporta skolai, savukārt, būtu jāorganizē mācību treniņu process par valsts līdzekļiem. Domāju, ka arī sports pie mums ir lielu pārmaiņu priekšā. Galvenais mērķis ir iesaistīt bērnus un jauniešus sportā, nevis skaitīt uzvaras un medaļas. Profesionālajam sportam nevajadzētu saņemt lielus valsts līdzekļus. Tie jānovirza bērnu un jauniešu treniņu iespējām ar mērķi audzināt veselīgu jaunatni – lai puīši spēj pievilkties pie stieņa, iet armijā un nepieciešamības gadījumā aizstāvēt savu valsti. Latvijā pašreiz pārāk lielus līdzekļus tērē profesionālajam sportam, bet par maz rūpējas par veselīgas tautas audzināšanu. Noteikti negribu noliegt profesionālo sportu, bet domāju, ka tam jābūt finansiāli pašpietiekamam. Profesionālais sports mūsdienās ir bizness, un katrs sportists pats izlemj, vai tajā piedalīties, pakļaujot savu organismu neiedomājamām pārslodzēm gan treniņos, gan sacensībās. Mūsu labāko pludmales volejbola spēlētāju sasniegumi Olimpiskajās spēlēs un Eiropas un Pasaules čempionātos ir iedvesmojuši daudzus jauniešus sākt nodarboties ar volejbolu, un šobrīd ir vērojams it īpaši Pludmales volejbola popularitātes uzplaukums Latvijā.

tāju sasniegumi Olimpiskajās spēlēs un Eiropas un Pasaules čempionātos ir iedvesmojuši daudzus jauniešus sākt nodarboties ar volejbolu, un šobrīd ir vērojams it īpaši Pludmales volejbola popularitātes uzplaukums Latvijā.

“Medaļu un punktu skaitīšana Olimpiskajās spēlēs nāk līdzī no tiem laikiem, kad divu sistēmu politiķi un ideologi “mērījās ar krāniņiem”. Par to pasmējās Norvēģijā, kad valsts ar četriem miljoniem iedzīvotāju vienās no ziemas Olimpiskajām spēlēm “izgriezta poga” gan PSRS, gan ASV. Pekinas Olimpiskajās spēlēs Norvēģija uzstādīja rekordu – 39 medaļas.”

Varbūt, ka Andrejs Rastorgujevs, Baiba Bendika un Patricija Eiduka dos kādu impulsu piesaistīt jaunatni veselīgām ziemas sporta nodarbēm iepretim renes sporta veidiem, kuŗos neliela cilvēku grupa tērē milzu līdzekļus, ko varētu novirzīt bērnu un jauniešu sporta sakārtošanai, slēpošanas un biatlona popularizēšanai.

Medaļu un punktu skaitīšana Olimpiskajās spēlēs nāk līdzī no tiem laikiem, kad divu sistēmu

politīķi un ideologi “mērījās ar krāniņiem”. Par to pasmējās Norvēģijā, kad valsts ar četriem miljoniem iedzīvotāju vienās no ziemas Olimpiskajām spēlēm “izgriezta poga” gan PSRS, gan ASV. Pekinas Olimpiskajās spēlēs Norvēģija uzstādīja rekordu – 39 medaļas.

“Ne jau dievi dedzina podus. Dievi rada mālus un gādā par to, lai tur, kur jāiedegas cepļu krāsniņš, atrastos uguns un netrūktu kūrēju” (Imants Ziedonis). Mūsu mazajā Aizputē un Kazdangā vēl nesen tāds bija Andris Zankovskis, kas sevi dēvēja par “musinātāju”, bet citi – par darītāju. Aizputē vēl šodien rībina gremdes. Tev tā volejbola krāsns kuŗšana iekrita vējainā laikā, ne mazums nācies uzklaustīt arī pārmetumus. Bet mūsu darba mūžs iegūst jēgu, ja savas stundas un dienas protam samainīt pret vairāk vai mazāk nozīmīgiem darbiem. Ja jau spēli, kuŗas augstāko plauktu musinātājos tevi var pieskaitīt, joprojām traucas gan skatīties, gan spēlēt

Aizputē un citur pasaulē, tad tas nav bijis velti?

Volejbols šodien ir ceturtais populārākais sporta veids pasaulē ar ap 800 miljoniem iesaistīto spēlētāju, tiesnešu un organizatoru 214 valstīs. Kā gandrīz visos populārākajos sporta veidos, volejbolā gadsimtu mijā notika visas sistēmas komercializācija. Lai rastu līdzekļus projektiem, bija vajadzīga nauda. Lielākie naudas avoti ir televīzija un internets. Te radās problēma. Rādām TV un internetā, skatītāju mazāk zālēs un laukumos. Jālauza galva, kā piesaistīt skatītāju notikumu vietām ar šoviem citām izdarībām. Kā NBA izdodas papildīt tūkstošvietīgās tribīnes? 2023. gads ir CEV 50. jubilejas gads! Atzīmēšana notiek visa gada gaŗumā, bet kulminācija paredzēta gada nogalē Romā. FIVB izdevies pārvilināt *Cirque du Soleil* (viens no lielākajiem izklaides sarikošanas uzņēmumiem pasaulē) viceprezidentu Finu Teiloru, kuŗa vadībā izveidota sacensību organizācija “Volejbola Pasaulē”, kas nodarbojas ar sponsoru piesaisti un visu sacensību organizēšanu. FIVB visus spēkus veltīs spēles attīstības plāniem, kuŗos galvenais akcents tiks likts uz veselās jaunatnes audzināšanu un iesaisti sportā ar volejbola spēles palīdzību.

ZIŅAS NO VĪTOLU FONDA

VĪTOLU
FONDSUzņēmums “Kokpārstrāde 98”
aicina uz tikšanos uzņēmumā

23. martā savus stipendiātus Vītola fondā sagaidīja SIA “Kokpārstrāde 98” ļaudis.

Uzņēmums “Kokpārstrāde 98” izveidots 1998. gadā, kad Visvaldis Dzenis no ASV izlēma Latvijā dibināt uzņēmumu, kas sniegtu ieguldījumu valsts ekonomikas attīstībā un veicinātu Tēvzemes izaugsmi. Veiksmīgas darbības rezultātā uzņēmums paplašinājies un šobrīd ieņēmis vadošās pozīcijas kokapstrādes nozarē, kļūstot par Latvijas lielāko koka sagatavju un dekoratīvo interjera elementu ražotāju. Uzņēmums nodrošina darbavietas trīs simtiem cilvēku, sniedzot nozīmīgu pienesumu

Tiekoties 2016. gada pavasarī Allažos. No kreisās: Gunārs Dzenis, Sigrīda Dzenis, Ansis Vilis Vitols un Visvaldis Dzenis

dotājs rūpējas, lai atbalsts nonāktu ne tikai pie augstskolu studentiem, bet arī profesionālo izglītības iestāžu skolēniem.

Līdzīgi kā iepriekšējos gados, arī šogad visi stipendiāti tika aicināti uz ekskursiju uzņēmumā. Tā bija ne tikai izcila iespēja uz zināt vairāk par pašas kompānijas darbību, bet arī iepazīt savus ziedotājus tuvāk. “Bija ļoti interesanti un aizraujoši redzēt kokapstrādes iekārtas, skatot, kā parasts zāgmateriāls pārtop glītās un ļoti precīzās listēs un plātnēs. Atsaučīgie un zinīgie darbinieki iepazīstināja ar visu kokpārstrādes ciklu. Protams, bija arī interesanti un iedvesmojoši dzirdēt uzņēmuma vēsturi, par tā tapšanu un attīstību līdz pat šai dienai, kā arī uzzināt vairāk par prakses iespējām, ko es noteikti apdomāšu. Ja mēdz sacīt, ka skola dzīvei dod spārnus, tad ziedotāji ir tie, kas palīdz pacelties spārnus un sākt patstāvīgu lidojumu dzīvē. Paldies par to!” pēc

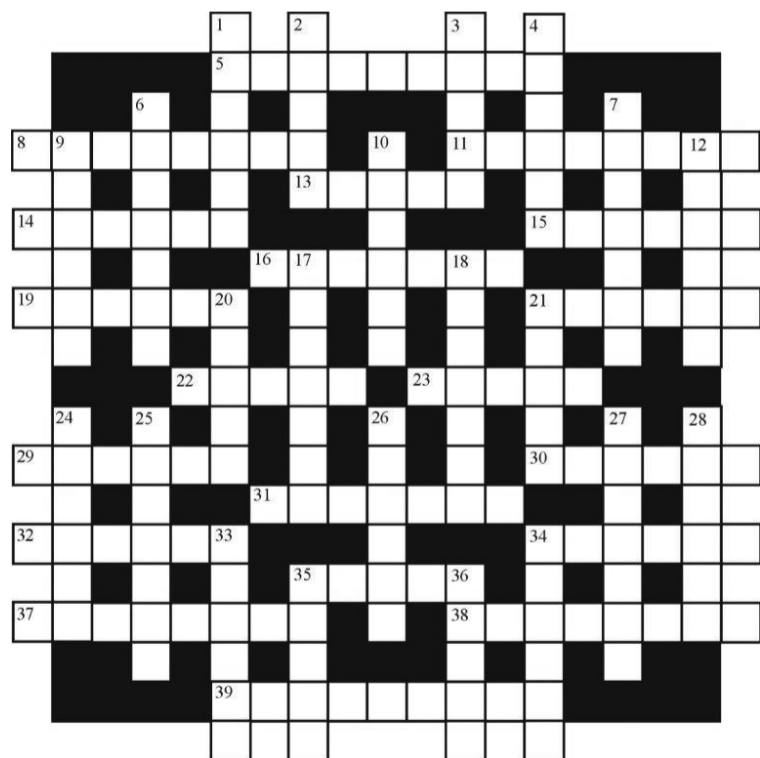

iedzīvotāju labturības nodrošināšanā. Kā reiz sacīja pats uzņēmuma dibinātājs Visvaldis Dzenis: “Daudzām allažnieku un citu novadu ģimenēm šeit ir darbs, un viņiem nav jāpamet dzimtā zeme, lai pelnītu naudu citur.” Pats Visvaldis bija ne tikai patiess savas

Visvaldis Dzenis ir teicis: *“Nevairīšanās no darba, laime, ticība labākai nākotnei, neskatoties uz atrautību no dzimtenes un ģimenes, palīdzēja man pārvarēt dzīves šķēršļus.”*

KRUSTVĀRDU MĪKLA

Sastādījis KĀRLIS PĒTERSONS

Horizontāli: 5. Rīkles gļotādas iekaisums. 8. Kaķu dzimtas dzīvnieki. 11. Neprofesionāli sportisti. 13. Asinsrites orgāns. 14. Vingrinājumi aktiermākslas pilnveidošanai. 15. Enerģiska, rosīga. 16. Sporta speciālisti. 19. Graudu malšanas blakusprodukts. 21. Maza auguma zirgs. 22. Nelieli grauzēji. 23. Indīga

čūska. 29. Karpu dzimtas zivs. 30. Vienkāršie mehānismi. 31. Rudens puķes. 32. Dārzeni. 34. Valsts diplomātiskais pārstāvis citā valstī. 35. Ābolu vīns. 37. Nesteidzīgs gājienis. 38. Neaizņemtas, brīvas vietas. 39. Salu valsts Atlantijas okeānā.

Vertikāli: 1. Blēdīgi darījumi. 2. Peldēšanas stils. 3. Negausīgi

ēdāji (sar. val.). 4. Dzīvojamā telpa. 6. Attīstības pakāpe. 7. Ēriku dzimtas puskrūms. 9. Re-produkcija. 10. Nogulumiezis. 12. Izklaidējošs muzikāli dramatisks uzvedums. 17. Medaļas, monētas otra puse. 18. Trauks šķidrumu pārtvaicēšanai. 20. Piena produkts. 21. Liels dekoratīvs dārzs. 24. Auduma krāsošanas paņēmiens. 25. No maltiem produktiem gatavots ēdiens. 26. Pilsēta Kurzemē. 27. Pilsēta Kurzemē. 28. Apdzīvota vieta Kuldīgas novadā. 33. Laiska. 34. Augu pazemes daļas. 35. Sporta veids. 36. Zodiaka zvaigznājs.

Krustvārdu mīklas Nr. 13 atrisinājums.

Horizontāli: 6. Upene. 7. Trīs+sas. 8. Trusis. 10. Tērce. 11. Villaine. 12. Kaklauts. 13. Terases. 16. Starts. 19. Vērsis. 22. Studija. 23. Piepes. 24. Ziepes. 25. Pienene. 26. Fokuss. 28. Laipas. 30. Krevele. 35. Karamele. 37. Mārciena. 38. Trūce. 39. Subaru. 40. Skonto. 41. Mieži.

Vertikāli: 1. Olīvas. 2. Austere. 3. Lepa. 4. Ietekme. 5. Rasols. 7. Tulzna. 9. Stutes. 14. Raudene. 15. Svitene. 17. Triko. 18. Treks. 20. Ētika. 21. Ideja. 27. Kupris. 29. Pomelo. 31. Rietumi. 32. Lemesis. 33. Amēbas. 34. Acenes. 36. Pūtes.

zemes patriots, bet arī īstens novators – 1959. gadā Visvaldis patentēja siera ražošanas aparātu un sāka veiksmīgu uzņēmējdarbību. Dzeņa kunga biznesa talantu pierāda arī “Kokpārstrāde 98” veiksmes stāsts. Liels nopelns šajā stāstā ir Visvalža Dzeņa darba cīņam turpinātājam Gunāram Dzenim, kurš sapulcinājis talantīgu darbinieku komandu, no kurām trīs – Roberts Veins, Roberts Sockis un Ainārs Uzuls – ir Vītola fonda bijušie stipendiāti.

Kopš 2012. gada SIA “Kokpārstrāde 98” ir Vītola fonda ziedotājs. Sadarbības laikā ziedoti vairāk nekā 160 000 eiro, tādējādi ļaujot 50 jauniešiem saņemt nepieciešamo atbalstu. 2022./2023. studiju gadā tiek piešķirtas 16 SIA “Kokpārstrāde 98” stipendijas, tai skaitā piecas no tām saņem Balvu profesionālās un vispārīgizglītošanās vidusskolas audzēkņi. Zie-

tikšanās teic stipendiāts Zigurds Zvaigzne, kurš RTU apgūst būvnieka profesiju.

Arī stipendijas saņēmēja Estere Čevere ar neviltotu prieku dalās savās emocijās: “Uzskatu, ka man ir ļoti paveicies saņemt tieši SIA “Kokpārstrāde 98” stipendiju. Šī uzņēmuma stāsts ir ļoti iedvesmojošs, tas apstiprina, ka visas lielas un veiksmīgas lietas pasaulē sākas no mazumiņa. Priecē, ka uzņēmums rūpējas, lai vietējiem iedzīvotājiem būtu nodrošinātas darbavietas. Patīkami redzēt, cik attīstīta ir kokapstrādes rūpniecība Latvijā un ka tā katru gadu turpina pilnveidoties un augt. Paldies par iespēju pavesoties uzņēmumā! Paldies par studiju atbalstu!”

Arī Fonds saka lielu paldies Gunāram Dzenim un Visvalžai Dzeņai ģimenei par ilgstošo atbalstu!

**VIĻA VĪTOLA
GRĀMATA
PAR KRIEVIJU
ANĢĻU
VALODĀ**
Meklējiet
Latvijas grāmatu
tirdzniecības vietās!

IN MEMORIAM

Visvaldis Georgs Nagobads

2022. gada 31. marta rīts bija brīdis, kad sākās jauns ceļš – ceļš Mūžībā – ārstam Visvaldim Georgam Nagobadam. Šis zemes ceļus viņš bija staigājis 101 gadu. Tas ir gana garš un notikumiem bagāts ceļš. Latviešu ārstu un zobārstu apvienībā viņam bija īpaša loma, jo Dr. Nagobads bija viens no organizācijas veidotājiem, gadu skaitā visbagātākais tās biedrs un arī vienmēr klātesošs gan domās, gan arī darbos. Vēl 2022. gada 30. jūnijā Visvaldis Nagobads kopā ar LĀZA biedriem un draugiem svinēja organizācijas 75 gadu jubileju Minesotā. Prof. Jāņa Tupeša vārdi šajā konferencē bija par to, kas ir laime. Tik it kā ierastas trīs lietas – ja ir, ko darīt, ja ir, ko mīlēt, un ja ir, uz ko cerēt. Un tāda bija Visvalža Nagobada dzīve – darbīga, mīlestības piepildīta un mūžīgā ticībā un cerībā labajam cilvēkos!

Visvaldis Georgs Nagobads dzimis 1921. gada 18. novembrī Rīgā tolaik pazīstamā sabiedriskā darbinieka un Rīgas pilsētas 2. ģimnazijas direktora Ernesta Nagobada ģimenē. Pēc vidusskolas beigšanas Visvaldis Nagobads uzsāka studijas Latvijas Universitātes Medicīnas fakultātē. Pēc pirmajiem diviem studiju kursiem sākās karš un Nagobadu iesauca latviešu leģionā, kur viņš dienēja sanitārajā rotā un strādāja frontes slimnīcā kopā ar citiem latviešu ārstiem – Pauli Dzintaru, Raini Bērziņu, Kārli Zvejnieku. 1944. gadā Nagobads nonāca bēgļu nometnē Tibingenē, Vācijā (franču zonā). 1951. gadā Tibingenes Universitātē Visvaldis Nagobads pabeidza medicīnas studijas un ieguva ārsta diplomu, un jau jūnijā izceļoja uz ASV, kur sākumā strādāja par sanitāru slimnīcā, bet trīs mēnešos jau apguva angļu valodu tiktāl, ka varēja strādāt ziedru hospitālī par internu. Tālāk jau sekoja studijas rezidentūrā Minesotas universitātē un pētījumi tolaik jaunā jomā – hormonu terapijā. Visvaldis Nagobads lasīja un tulkoja no angļu valodas grāmatas par moderno medicīnu. Vācu un franču valodu abi ar māsu Ainu (Nagobads-Ābolu, latviešu diplomāti) viņi bija apguvuši jau bērnībā, tēva mudināti.

1958. g. Nagobads uzsāka darbu kā Minesotas Universitātes hokeja komandas ārsts, bet 1967. gadā kļuva par ASV hokeja valstsvienības ārstu. Nagobads ir pirmais latviešu ārsts, kurš 1984. gadā ieguvis *Fellow American College Sports Medicine* gradu. Līdz pat 1990. gadam viņš bija ne tikai ASV hokeja valstsvienības ārsts, bet arī padomdevējs trenerim un hokejistu draugs un dažbrīd pat audzītāvs. Visiem latviešiem neaizmirstams ir 1980. gads, kad ASV hokeja izlases komanda, kuņas sastāvā lielāka daļa bija studenti, uzvarēja pasaules hokejā dominējošo Padomju Savienības komandu Leikpleidas (NY) Olimpiskajās spēlēs.

Visvaldis Nagobads par savu dzīvi sportā ir sarakstījis grāmatu *Gold, Silver, Bronze*. Grāmatas vāku rotā foto no gaviļu mirkļa 1980. gada spēlē, kad Dr. Nagobads finālā uzskrējis uz ledu laukuma un apkampies ar vienu no izlases zvaigznēm Džimiju Kreigu (*Jim Creig*). Autors grāmatu ar ierakstu 2016. gada 5. janvārī ir dāvinājis arī Latvijas Nacionālajai bibliotēkai.

“Viņš ir viens no visvairāk mīlētajiem un cienītajiem cilvēkiem hokeja sportā,” par mūsu tautieti Dr. med. Visvaldi Nagobadu teicis ASV Hokeja federācijas prezidents *Ron Degregorio*.

Dr. Nagobads pats pirmais saņēmis Starptautiskās ledu hokeja federācijas (IIHF) *Paul Loicq* balvu (2003. gadā), kā arī ir pirmais latvietis un pirmais ārsts, kurš uzņemts ASV Hokeja Slavas zālē (*Hall of Fame*) 2010. gadā.

Visvaldis Georgs Nagobads bija to ārstu vidū, kas 1989. gadā

ar pirmo tiešo reisu no Helsinkiem ieradās Rīgā (toreiz vēl Latvijas PSR galvaspilsētā) uz Pirmo Vispasaules latviešu ārstu kongresu. Abi kopā ar māsu Ainu viņi ieelpoja ne tikai Latvijas lauku ziedu smaržu, bet paši atnesa brīvības elpu Latvijai. Aina Nagobads-Ābola pēc Latvijas neatkarības atgūšanas kļuva par Latvijas vēstnieci Francijā, bet Visvaldis Nagobads, Dzimtenes mīlestības vadīts, ilgus gadus centies, cik vien iespējams, palīdzēt Latvijas sportam un sporta medicīnai, palikdams ASV. Savulaik iesācis sūtīt uz Latvijas Traumatoloģijas slimnīcu ģipsi, šuves, dažādas ortopēdijas lietas, palīdzējis organizēt Latvijas ārstu tālākizglītošanos ASV un sadarbības veidošanu ar kolēģiem Eiropā.

Dr. Nagobads arī palīdzējis likt pamatus sporta medicīnas attīstībai Latvijā pēc neatkarības atgūšanas. Dr. Nagobads kā līdzdalībnieks un atbalstītājs darbo-

jies Pasaules latviešu Trīszvaigžņu spēļu organizēšanā Latvijā, kuŗu pirmās sacensības notika 1993. gadā Valmierā. Vienmēr centies būt klāt Latvijas ārstu kongresos. Visvaldis Nagobads bijis arī Amerikas Latviešu apvienības Sporta nozares valdes loceklis. 2001. gadā viņš apbalvots ar Latvijas augstāko valsts apbalvojumu – Triju Zvaigžņu ordeni.

2011. gadā Visvaldis Nagobads saņēma Latvijas Ārstu biedrības Goda biedra nosaukumu. Latviešu ārstu un zobārstu apvienība (LĀZA) 2016. gadā un arī 2022. gadā Visvaldim Georgam Nagobadam pasniedza Atzinības rakstu kā vienam no LĀZA dibinātājiem 1947. gadā Eslingenā un pateicās viņam par ieguldījumu ārzemju latviešu ārstu apvienošanā un apvienības darba veicināšanu. 2018. gadā V. Nagobads saņēma PBLA balvu par mūža ieguldījumu Latvijas vārda popularizēšanā pasaulē ar savu darbu hokeja un sporta medicīnā ASV, kā arī nenogurstošu palīdzību Latvijai, veidojot Latvijas sporta medicīnas pamatus pēc valsts neatkarības atgūšanas. Dr. Nagobads bijis arī Daugava Vanagu mūža biedrs (Milvoku apvienībā).

Garajā dzīves ceļā bija uzkrātas daudzas atziņas, ar kuŗām Visvaldis Nagobads dāsni dalījies arī intervijās un aprakstos, kas tapuši gan Latvijas presē, gan ārpus tās. Nenovērtējams devums bija arī viņa klātbūtnes valdzinājumam, viņa smaids un draudzīgais rokas spiedienu. Ir cilvēki, kuŗi ir kā iedvesmas avots. Dr. Nagobads tāds bija.

“Mēs visi esam zaudējuši lielu patriotu, humānistu, personību, lielu cilvēku, kolēģi, draugu. Mēs viņu vienmēr atcerēsimies. Un Mūžīgā Gaisma lai atspīd viņam! Lai viņam vieglas trimdas smiltis...”

Ar šiem Dr. Jāņa Dimanta vārdiem mēs atvadāmies no Visvalža Georga Nagobada un izsakām dziļu līdzjutību ģimenei.

Dr. Kamena Kaidaka,
LĀZA biroja vadītāja Latvijā

LĀZA 75 gadu konferencē Minesotā ar Dr. Jāni Dimantu

Brīvā Latvija

reklāmas cenas Latvijā

Cena – 1,15 eiro
par cm² ierāmējumā
Atlaides par reklāmas
publicēšanas biežumu:

- Atkārtojot vienu un to pašu reklāmu 2 reizes, paredzēta atlaide 10 % apmērā no parastās cenas.
 - Atkārtojot vienu un to pašu reklāmu 3 reizes, – 15 % no parastās cenas.
 - Atkārtojot vienu un to pašu reklāmu 4 reizes un vairāk, – 20 % no parastās cenas.
- PRIVĀTSLUDINĀJUMIEM:
● 0,60 eiro par 1 cm² ierāmējumā.
SĒRU SLUDINĀJUMS:
● NB! 60 eiro

Pasta adrese:

Gertrūdes iela 27

Rīga, LV - 1011

Tālrunis + 371 67326761

Tālrunis +371 67326784

Darba laiks:

Pirmdien – 9-17

Otrdien – 9-17

Piektdien – 9-13

BRĪVĀ LATVIJA

Latvijas reģ. nr. 1144.
Rietumeiropas latviešu laikraksts,
iznāk sestdienās, 48 reizes gadā.

Redaktore: Ligita Kovtuna
Brīvā Latvija redakcija:
Gertrūdes iela 27, Rīga, LV-1011
(Darba laiks P,O: 9-17, Pk: 9-13)
Tāl. (redakcija) +371 67326761,
+371 29439423,
Tālrunis: +371 67326784.
e-pasts: redakcija@brivalatvija.lv

ABONEMENTA MAKSA:

Brīvās Latvijas digitālo versiju

varat pasūtīt tāpat kā līdz šim.

- par 12 mēn. (48 nr.) EUR 55 (550 SEK)
- par 6 mēn. EUR 30 (300 SEK)
- 1 nedēļu EUR 2 (20 SEK)

To varat izdarīt caur *Brīvās Latvijas* mājaslapu: <http://www.brivalatvija.lv/abone-interneta>.

Izdrukājot iespējama krāsaina versija.

Tiem *Brīvās Latvijas* lasītājiem, kuŗi tomēr vēlas lasīt avīzi drukātā versijā, piedāvājam pasūtīt Amerikas latviešu avīzi *Laiks* – tie paši 48 numuri gadā, 20 lappuses, to skaitā 8 lpp. tās pašas, kas kopš 2001. gada bijušas kopīgas abām avīzēm.

Iespēja saņemt *Laiku* pa gaisa pastu no ASV.

- par 6 mēn. – EUR 186
- pa parasto pastu no Latvijas – 6 mēn. EUR 86

Dāvanā *Laika* Mākslas kalendārs 2021!

Samaksa: naudu ieskaitot SIA VESTAL-K kontā:

AS SEB banka, kods UNLALV2X,
nr.: LV80UNLA0050016243516,
ar piezīmi BL

un norādot vārdu, uzvārdu un adresi.

Latviešu organizāciju un **privātie sludinājumi** maksā EUR 6,- par 10 mm augstu vienslejiģā platumā aizņemtu telpu. **Sēru sludinājumi** (10,6 cm x 7 cm) EUR 60,-

Komerģiālie sludinājumi EUR 12 par 1 slejas cm.
Atlaides atkārtotām reklāmām.

Ar autora vārdu, iniciāļiem vai segvārdu parakstītos rakstos izteiktās domas nav katrā ziņā arī redakcijas domas. Par līdzstrādnieku honorāriem nepieciešama iepriekšēja vienošanās. Par publikācijas minēto faktu precizitāti atbild autors.

Lūdzam ziedojumus iemaksāt:
Biedrības *Laiks-BL* kontā –
SEB Banka,
nr.:LV60UNLA0050018705154

SPORTS SPORTS SPORTS

LATVIJĀ PAZĪSTAMĀIS
ŽURNĀLISTS
ARMANDS PUČE PAR
OLIMPISKO KUSTĪBU

Pēdējo nedēļu retorikā krasī kontrastē divas ziņas – Latvijai nepieņemamā Starptautiskās olimpiskās komitejas iniciatīva ļaut nākamā gada Parīzes spēlēs piedalīties Krievijas un Baltkrievijas atlētiem, un vienlaikus – mūsu vēlme kļūt par 2030. gada olimpiādes rīkotājiem. Kurp virzās olimpiskā kustība un vai mums ir pa ceļam?

“Pēdējo nedēļu laikā esam dziļojuši it kā divās paralēlajās pasaulēs. Vienā Tomass Bahs mūs mēģina pārliecināt, ka Krievijas finansiāli un ideoloģiski sapotētajiem atlētiem ir vieta olimpiskajās spēlēs – kas šķiet absurdi un nepieņemami. Otrajā mums tikmēr stāsta, ka vienas šāda izskata olimpiskās spēles noteikti jāsarīko arī pie mums – Siguldā un Rīgā. Vai vairāk nekā simts gadus senā olimpiskā kustība atrodas uz nāves gultas un ko mums ar to iesākt – padot vārdežam glāzi ūdens vai uzlikt uz sejas spilvenu, “tā prāto žurnālists, grāmatu autors un, kas šajā gadījumā ne mazsvarīgi – Latvijas Olimpiskās komitejas Izpildkomitejas loceklis Armands Puče (attēlā).”

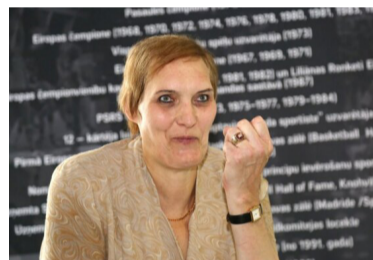
Trešdien SOK jau konkrētāk lems, ko darīt ar “Kremļa akrobātiem” Parīzes spēlēs, savkārt dienu vēlāk gaidāma pašmāju olimpiskās komitejas Ģenerālā asambleja. Kādus lēmumus varam gaidīt, vai Bahs ir Putina režīma marionete, kā pēc latvieši tik ļoti iekrampējušies sapnī par olimpiskajām spēlēm Gaujās senleņā, un ko reāli darīt ar Siguldas ledus trasi.

BAŠKO TĀLMETIENS PIRMS
FINĀLSVILPES ATNES
“TTT RĪGĀ”
BASKETBOLISTĒM BALTIJAS
LĪGAS ČEMPIONTITULU

Guntai Baško nepilnas divas sekundes pirms finālsvilpes realizējot uzvaru nesošo tālmetienu, “TTT Rīga” komanda svētdien, 2. aprīlī, Birštonā izcīnīja Baltijas Sieviešu basketbola līgas (BSBL) zelta medaļas. Rīdzinieces ar rezultātu 69:68 (15:21, 19:23, 15:15, 20:9) pārspēja Viļņas “Kibirkštis” komandu.

Dodoties pēdējā uzbrukumā, “TTT Rīga” bija iedzinējos ar 66:68, taču nepilnas divas sekundes pirms finālsvilpes Baško

no stūra realizēja tālmetienu, kas atnesa uzvaru ar 69:68. Atlikušajā laikā rīdzinieces noturēja aizsardzību. Sestdien pusfinālos “TTT Rīga” ar 73:48 uzvarēja RSU un Viļņas basketbolistes Lietuvas komandu dueli bija pārakas ar 77:72. RSU basketbolistes pamatturnīrā uzvarēja 20 no 22 spēlēm, kas deva pirmo vietu un ceļazīmi uz finālčetrinieka turnīru. “TTT Rīga” ar 15 uzvarām pamatturnīru noslēdza piektajā pozīcijā, bet ceturtdaļfinālā rīdzinieces divu spēļu summā pārspēja Kauņas “Aistes” – 66:52 un 76:79. Pamatturnīrā Latvijas labāko komandu savstarpējās spēlēs katra svinēja pa uzvarai – 17. novembrī RSU vienība uzvarēja ar 74:41, bet 22. februārī “TTT Rīga” revanšējās ar 86:72.

LEGENDĀRAJAI
BASKETBOLISTEĪ
UĻJANAI SEMJONVAI
AMPUTĒTA KĀJA

Latvijas basketbola leģenda Uļjana Semjonova šobrīd var pārvietoties tikai ratiņkrēslā, turklāt tikai sava dzīvokļa robežās. Pagājušā gada augustā viņai tika amputēta kāja. Divkārtējā olimpiskā, trīskārtējā pasaules un desmitkārtējā Eiropas čempione Uļjana Semjonova 9. martā atzīmēja 71. dzimšanas dienu. Viņa mājās ir piekalta gultai un ratiņkrēslam, jo Uļjai, kā viņu dēvē vecāka gadagājuma sporta līdzjutēji, pērnā gada augustā tika amputēta kāja. Leģendārā basketboliste pērn astoņus mēnešus esot pavadījusi rehabilitācijas centrā Vaivaros, tomēr pēc atgriešanās mājās ārstiem nācies pieņemt lēmumu par kājas amputāciju zem cēlgā. Semjonovu apkopj un palīdz radiniece, kas pārcēlusies uz dzīvi pie viņas. Iespēju robežās pa māju Uļjana pārvietoja ratiņkrēslā, taču ārā iziet nav iespējams. “Vairāk guļu un sēžu, ārā netieku. Ar kruķiem pārvietoties nevaru, jo vajag protēzi, taču tas arī neko daudz nepalīdzēs, jo otra kāja man ir pārāk švaka un gandrīz netur svaru.” Iespēju robežās Semjonovai palīdz Latvijas Olimpiskās komitejas sociālais fonds (LOSF), kuras vadītāja ilgus gadus bija viņa pati. Fonda vadītājs Andris Kalniņš regulāri apmeklējot leģendāro basketbolisti, un Dānijā esot noskatījis ratiņkrēsls ar citādu riteņu izvietojumu, lai varētu izbraukt cauri durvju ailei. “Mums durvju ailes standarts ir 90 centimetri, un ar tiem ratiņiem, kas ir viņai, ar tiem netiek cauri. Tāpat Uļjai būtu nepieciešama acu operācija, tā tika piedāvāta, bet viņa pagaidām no tās ir atteikusies,” stāsta Kalniņš. Viņš arī piebilst, ka Semjonovas situācijā lielāku iniciatīvu gaidījis no basketbolistes bijušajam cīņas biedrenēm, kuras aizbil-

dinās ar aizņemtību. Kalniņš saka, ka viens no variantiem, lai atvieglotu Semjonovas ikdienu, būtu kāds specializēts aprūpes nams, taču basketboliste uz tādu nevēlas doties, bez tam tas izmaksātu ap 3000 eiro mēnesī.

NEGODĪGĀ SPĒLĒ
PIEKĒRTAIS STEĻMAHS
ATKĀPIES NO LATVIJAS
U-18 IZLASES GALVENĀ
TRENERA AMATA

No Latvijas U-18 meiteņu basketbola izlases galvenā trenera amata šonedēļ atkāpies Andris Steļmahs (attēlā), kurš atklāti krāpās sievietes basketbola spēlē. LBS paziņoja, ka organizācijas valde pieņēmusi Steļmaha iešniegumu par atkāpšanos no Latvijas U-18 sievietes izlases galvenā trenera amata un uzdeva Treneru komisijai rīkot konkursu uz šo amatu. LBS gan paziņojumā nenorāda, kas ir bijis par iemeslu, kādēļ Steļmahs atkāpies no amata. Jaunatnes izlases galvenā trenera kandidatūras izvērtēs LBS Treneru komisija un vēlāk LBS valde apstiprinās jauno treneri. Iepriekš jau ziņojām, ka “Pullman” Latvijas Sievietes basketbola līgas “bronzas” spēlē sportisko krāpšanos piekopusi “Jūrmala”, kas konkrētajā mačā ar 65:57 pieveica “Jelgava-BJSS” un izcīnīja trešo vietu. Spēles laikā Steļmahs apzināti vairākkārt uz soda metienu līnijas sūtīja spēlētājas, pret kurām nebija pārkāpti noteikumi, turklāt tiesneši to neievēroja. Kaut arī LBS Treneru komisija izvērtēja Steļmaha rīcību un konstatēja, ka viņš spēles laikā pārkāpis basketbola noteikumus un Godīgas spēles principus, nodarot kaitējumu savai, savas komandas un basketbola reputācijai, tomēr treneris par savu rīcību palika nesošs. Vēlāk gan speciālists nolēma atkāpties no Latvijas U-18 meiteņu izlases galvenā trenera amata.

RASTORGUJEVS IZCĪNA
ZELTU PASAULES
ČEMPIONĀTĀ
MILITĀRPERSONĀM

Latvijas biatlonists Andrejs Rastorgujevs trešdien Zviedrijas pilsētā Būdenā pasaules čempionātā militārpersonām izcīnīja zelta godalgu desmit kilometru sprintā. Rastorgujevs abās ugunsliņijās sašāva visus mērķus un finišu sasniegta pēc 26 minūtēm

un 6,4 sekundēm. Viņš tuvāko sekotāju francūzi Ēriku Pero, kurš arī šava nekļūdīgi, apsteidza par 15,6 sekundēm, bet trešo vietu, zaudējot 30,2 sekundes, ieņēma Bulgārijas pārstāvis Vladimirs Iljjevs. Renārs Birkentāls zaudēja Rastorgujevam trīs minūtes un 9,3 sekundes un finišēja 29. vietā, kamēr Imants Maļina piekāpās nepilnas sešas minūtes, ierindojoties 46. pozīcijā 58 biatlonistu konkurencē. Birkentāls otrajā šaušanā neaizvēra divus mērķus, kamēr Maļina šava nekļūdīgi. Sievietēm 7,5 kilometru sprintā Anija Keita Sabule ar divām kļūdām šaušanā ierindojās 33. vietā 43 sportistu konkurencē. Uzvaru svinēja austriete Liza Hauzere, kurai Sabule zaudēja gandrīz četras minūtes. Turpat Būdenā norisinās arī pasaules čempionāta militārpersonām orientēšanās sportā uz slēpēm. Vidējā distancē trešdien astotais bija Raivo Kivlenieks, bet devītais – Andris Jubelis.

PAR LATVIJAS ČEMPIONĒM
ATKĀRTOTI KĻŪST RVS/LU
VOLEJBOLISTES

Latvijas čempionātā sievietēm sestdien par uzvarētājām kļuva RVS/LU volejbolistes, otro

vietu ieņēma VK “Jelgava” un trešo – RSU/MSG.

Uzvarētāju rindās par labākajām volejbolistēm sezonas garumā tika atzītas Kramēna un Dambrehte, bet sezonas MVP nosaukumu saņēma cēlāja Elza Reknere. VK “Jelgava” rindās par labākajām sezonā tika atzītas Monta Urbāne un Līva Sola.

Cīņā par trešo vietu RSU/MSG trijos setos pieveica “SuFA klubs”/DU klubu un svinēja uzvaru ar 2-1. Spēli ar diviem gūtiem punktiem sāka viesņā, taču RSU/MSG seta turpinājumā panāca 23:11 un pēc Kristīnes Leskinovičas uzbrukuma uzvarēja setu ar 25:16. Otro setu pēc Anastasijas Ivanovas uzbrukuma daugavpilieties sāka ar 7:2 izrāvieni, taču pēc Leskinovičas uzbrukuma cīņa par uzvaru setā sākās no sākuma – 7:7. Pēc 19:17 mājnieces guva piecus punktus pēc kārtas un ar Annas Kovalas uzbrukumu uzvarēja ar 25:19. Trešajā setā daugavpilieties panāca 22:19 vadību. Pēc tam gan viņām izdevās gūt tikai vienu punktu, bronzas medaļas ar sekmiņu uzbrukumu apzīmējot Leskinovičai, – 25:23 RSU/MSG labā.

Ziņas apkopojā **Andris Kļaviņš**

PAZIŅOJUMI

LATVIJA

Rīgas evaņģeļiskā draudze: 7. aprīlī plkst. 18 tikai attālināti: Lielās Piektdienas svētdienas. 9. aprīlī plkst. 13 klātienē un attālināti: Kristus Augšāmcelšanās svētku dievkalpojums ar kafijas galdu un svētdienas skolu. 23. aprīlī plkst. 13 klātienē un attālināti: Lieldienu laika trešās svētdienas dievkalpojums ar Svēto Vakarēdienu. 14. maijā plkst. 13 klātienē un attālināti: Lieldienu laika sestās svētdienas (Cantate) dievkalpojums ar kafijas galdu un svētdienas skolu. 28. maijā plkst. 13 klātienē un attālināti: Vasarsvētku – Svētā Gara svētku dievkalpojums ar Svēto Vakarēdienu.

VĀCIJA

Esslingenā, Dienvidus baznīcā, Suedkirche, Spitalsteige 3, Lielā Piektdienā, 7. aprīlī plkst. 15 dievkalpojums. Māc. Elmārs Ernsts Rozītis.

Hanoverā, Markus baznīcas draudzes namā, Hohenzollernstr. 54, 16. aprīlī plkst. 14 Baltās svētdienas dievkalpojums. Kalpo diak. L. Urdze. Pēc dievkalpojuma pārrunas pie kafijas galda.

Bilefeldē, Ekartsheima baznīcā (Eckardt Kirche, Paracelsusweg 6, 33689 Bielefeld), 30. aprīlī plkst. 14:30 dievkalpojums kalpo diak. L. Urdze. Pēc dievkalpojuma kafijas galda draudzes namā.

Sludinājumus un reklāmu laikrakstā iesniedz ērti arī no sava tālruņa!